

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ТАЛДЫҚОРҒАНҒА КЕЛДІ

ALMATY OBLYSY

2019 жыл, TALDYQORǴAN

Жиын барысында сөз алған ақсақал, облыстық ардагерлер кеңесінің төрағасы Ермек Келімсейіт Тұңғыш Президент Н. Әбішұлының елге еткен еңбегін, тәуелсіздік жылдарында еліміздің аяғын нық басуға бар күш-жігерін сарп еткен саяси ұстанымдарын баян етіп, «Қазақта «Берекені көктен іздеме, бірлігі мықты елден ізде» деген тәмсіл сөз бар. Сол бабалар айтқандай, береке-бірлігімізді сақтап, үздіксіз еңбек етсек, еліміз биікке жетеді», – деп жиналғандарды бірлік пен татулыққа үндеді. Осыдан соң, «Мадина» ЖК-ның басшысы Айман Биғалиева жеке кәсіпкерлікке қалай келгендігін тілге тиек етіп, «Өткен жылы «Жол картасы – 2020» бағдарламасы арқасында арманым жүзеге асты. Құрақ көрпе шеберханасын аштым. Қазір қол астымда 3 адам жұмыс жасайды. Шеберханамды «Рухани жаңғыру» негізінде брендке айналдырсам деген ниетім бар. Жалпы қай кезде де еңбек адамның ойын өсіреді. Сондықтан, әсіресе өзім секілді қыз-келіншектерді еңбек етуге шақырамын», – деп, үй шаруасындағы әйел адамдарға серпін берер батылдық үлгісін көрсетті.

«Кең ауқымы мәселелер жөнінде пікір алмастық. Өр өңірге барған кезімде пікір алмасудың осындай формасын таңдағанды жөн көремін. Ендігі мәселе – осы айтылғандарды іске асыру керек», – деген Президент жиналған қауымның тілектері мен өтініштерін тыңдап, әлеуметтік мәселелерге тоқталды.

Алдымен облыс тұрғындарын сапалы ауызсумен қамту мәселесін көтерді. Өлі де өз шешімін таппаған бұл мәселемен түбегейлі айналысып, бөлінген қаржының тиімділігін есеп комитетіне айналысуға тапсырды.

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ ҚАСЫМ-ЖОМАРТ ТОҚАЕВ АРНАЙЫ ЖҰМЫС САПАРЫМЕН ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫНА КЕЛДІ. САПАР БАРЫСЫНДА БІРҚАТАР ӨНДІРІСТІК, ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ МӘДЕНИ НЫСАНДАРДЫ АРАЛАП, САЛТАНАТ САРАЙЫНА ЖИНАЛҒАН Өңір Жұртшылығымен, Өр сала өкілдерімен, кәсіпкерлермен кездесті.

АЛДЫМЕН ЖЕТІСУ ТОПЫРАҒЫНЫҢ ТАРИХИ МӘН-МАҢЫЗЫНА ТОҚТАЛА КЕЛІП, ЕЛ АЛДЫНДА СӨЗ АЛҒАН Қ. КЕМЕЛҰЛЫ: «ЖЕР ЖӘННАТЫ ЖЕТІСУ – НЕБІР ТАРИХИ ТҰЛҒАЛАР ӨМІРГЕ КЕЛГЕН ҚАСИЕТТІ МЕКЕН. Өңірдің сұлу табиғатын ӨН мен ЖЫРҒА ҚОСПАҒАН АҚЫН КЕМ ДЕ КЕМ. ҚАБАНБАЙ ҚАРАСАЙ, РАЙЫМБЕК БАТЫР СЫНДЫ ЕЛ ҚОРҒАҒАН ЕРЛЕР МЕН ЖЫР АЛЫБЫ ЖАМБЫЛ МЕН ІЛИЯСТАЙ АҚЫН ТУҒАН ӨЛКЕГЕ ЕЛМЕН ЕТЕНЕ АРАЛАСЫП, ЖҰРТТЫҢ ПІКІРІН ТЫНДАУҒА КЕЛДІМ. АҚСУ ЖЕРІНДЕ АШЫЛҒАН АЛҒАШҚЫ ҚАЗАҚ АҒARTУШЫЛЫҚ МЕКТЕПТЕРІНІҢ БІРІ, ҚАЗАҚ ТАРИХЫНДАҒЫ БІЛІМ ОРДАЛАРЫНЫҢ БАСТАУ КӨЗІ МАМАНИЯ МЕДРЕСЕСІНІҢ ҰЛТ РУХАНИЯТЫНА ҚОСҚАН ҮЛЕСІ АЙРЫҚША. ШЫН МӘНІНДЕ ЖЕТІСУ ЖЕРІНІҢ ТАРИХИ ТАҒЫЛЫМЫ ТЕРЕҢ. КЕЛЕШЕГІ ЗОР» – ДЕП, КЕЗДЕСУДЕ ОБЛЫС ЖҰРТШЫЛЫҒЫМЕН АШЫҚ ПІКІР АЛМАСУҒА ӨЗІР ЕКЕНІН ЖЕТКІЗДІ. ОСЫ Өңірге қатысты толғанып жүрген мәселелерді БҮКПЕСІЗ БАЯНДАУҒА ШАҚЫРДЫ.

Алматы облысында апатты әрі үш мезгілде оқитын мектептер әлі де бар. Осы мәселені бір жолға қою мақсатында 2018 – 2019 жылдар аралығында 15, 5 млрд теңге бөлінген. Алайда, облыс жұрты әлі 20 мектепке мұқтаж. Осы мәселені шешу үшін 2020 – 2021 жылдары 29 млрд теңге бөлінетіндігін айтты.

Сонымен қатар, «Имидждік саланың, құрылыс саласының дамығаны әрине жақсы. Дегенмен облыстың жағдайы көтермейтін ғимараттарды салмаған жөн. Бізге ақшаны өте қатты үнемдеу керек. Қазір мұнайдың бағасы – 70 доллар. Бірақ бұл көрсеткіш ақшаны оңды-солды шашу керектігін білдірмейді. Қазір бізге балаларымыздың болашағын ойлау керек. Медицина саласының да жағдайын көтеру аса қажет. Маман тапшылығын жойып, білімді де білікті жас кадрларды тарту керек», – деді Қ. Тоқаев.

Төртінші мәселе тұрғын үй саласы төңірегінде болды. «Соңғы 5 жылда 4,5

млн шаршы жерге үй салынған. Бұл – жақсы көрсеткіш. Бірақ кезекте әлі де қырық мыңдай адам тұр» деген мемлекет басшысы көпбалалы отбасыларға, жас мамандарға үй беру мәселесін әлі де қарастыру керектігін алға тартты.

Сондай-ақ, тұрмысы төмен отбасыларға қолдау көрсеткеннің дұрыс екендігін айта келіп: «Жәрдемақы деген – жай ғана кішігірім көмек. Тек жәрдемақыға өмір сүру мүмкін емес. Сондықтан халық жұмыс істеу керек. Ал олар жұмыс істеу үшін мемлекет, облыс, аймақ жұмыспен қамтып, жұмыс орындарын көбейту керек», – дейді.

Өңіріміздің басты драйвері – ауылшаруашылығы саласы, оның ішінде қант қызылшасын өсіру туралы сөз қозғады. Соңғы 4 жылда қызылша алқабының көлемі 9 есеге ұлғайса, өнімі 1,5 есеге өсті. Сонымен бірге жергілікті әкімдіктер азаматтарға жер телімдерін бөлуде ашықтықты қамтамасыз етіп, жер

ресурстарының тиімді пайдаланылуын қатаң қадағалау қажет деп атап айтты.

Облыстағы туризм саласы – республика туризмінің маңызды бөлігі. Былтырғы жылы 20 пайызға артып, 2 млн адамды құрады. Бұл жерде қонақүй мәселесі мен жолды реттеу керектігін атап өтіп, авто жолдардың 22 пайызы сын көтермей тұрғандығын баса айтты. Апатты жолдарды қалпына келтіру үшін 2025 жылға дейінгі нақты жоспар құруды тапсырды.

Мемлекет басшысы және бір мәселенің басын ашып: «Жылдың соңында көптеп орден, медаль беруді тоқтату керек. Бірде-бір министр, депутаттар орденсіз қалмады. Ол – өте ұят жағдай. Ал мыңдаған мұғалімдер мен дәрігерлер мемлекет тарапынан ескерусіз қалуда. Шын еңбегі сіңгендерді ғана марапаттау қажет», – деп ойын ашық білдірді.

ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ В ГАЛЕРЕЮ ОТКРЫТОГО НЕБА!

В рамках проекта «Мой родной край – Жетысу», ученики Назарбаев Интеллектуальной школы города Талдыкорган посетили «Тамгалы тас» который расположен на берегу реки Иле.

В ходе этого мероприятия ученикам была предоставлена возможность поближе познакомиться с историческим памятником Шокана Уалиханова – всемирно известного ученого. Изучение истории древнего камня, считающегося самой жизнью, важно для воспитания учащихся. Духовный отдых на природе, несомненно, повысит культурный уровень учащихся интеллектуальной элиты, а

также повысит их творческие способности. Учащиеся Назарбаев Интеллектуальной школы также ознакомились с историческими и природными памятниками, обнаруженными в казахских степях. Это был отличный отдых.

Памятники искусства древних людей на казахской земле встречаются во всех регионах Казахстана. В его числе комплекс «Тамгалы тас» является одним из старейших исторических памятников Жетысуского региона, включенных в список всемирного наследия ЮНЕСКО. Впервые 19 сентября 1957 года в ущелье был найден первый фрагмент чудесных картин, нарисованных на поверхности камня.

А. АКЫБАЕВА.

КАК СООБЩАЕТ ПРЕСС-СЛУЖБА ОБЛАСНОЙ ПАЛАТЫ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ, В АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ ФЕРМЕР, СПУСТЯ ЧЕТЫРЕ ГОДА ПОЛУЧИЛ ЗЕМЕЛЬНЫЙ УЧАСТОК. ОБ ЭТОМ ЗАМЕСТИТЕЛЬ АКИМА КОКСУСКОГО РАЙОНА НУРДАУЛЕТ КЕНЕНБАЕВ ЗАЯВИЛ В ХОДЕ ЗАСЕДАНИЯ СОВЕТА ПО ЗАЩИТЕ ПРАВ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЮ КОРРУПЦИИ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ.

ПОЛУЧИЛ СПУСТЯ ЧЕТЫРЕ ГОДА

«После рассмотрения вопроса на данном заседании акимат положительно решил проблему предпринимателя. В настоящее время крестьянскому хозяйству «Ая» предоставлен новый земельный участок», - сказал замами. В начале марта Совет по защите прав предпринимателей и противодействию коррупции Алматинской области рассмотрел проблему главы крестьянского хозяйства «Ая» Нуртаса Жакупбекова, который из-за действий и бездействия чиновников акимата Коксуского района с 2015 года не мог воспользоваться своим земельным участком. Несмотря на наличие документов, ответственными лицами акимата не были приняты меры по установлению границ земучастка.

Как стало известно, причиной послужило использование карты старого образца при разработке землеустроительных проектов по выделенным земельным участкам. Кроме того, по участку предпринимателя проходили системы коммуникаций. Тогда члены Совета озвучили системные нарушения в сфере земельных отношений и рекомендовали повторно направить обращение в областной Департамент по делам государственной службы и противодействию коррупции.

«Вопросы земельных отношений, в том числе предоставление, оформление участков остается актуальной, системной проблемой для региона. Для решения этого вопроса необходима онлайн геокарта земельных участков, которая будет доступна как местному исполнительному органу, так и предпринимателю. Нам нужно обеспечить прозрачность выделения участков, добиться максимальной доступности проведения различных земельных конкурсов и аукционов», - подчеркнул председатель Совета по защите прав предпринимателей и противодействию коррупции Баниямин Файзуллин.

Ш. ХАМИТОВ.

СОТРУДНИКИ ДЧС АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ ОБУЧАЮТ ДЕТЕЙ НАВЫКАМ ПЛАВАНИЯ

Как сообщает пресс-служба ДЧС Алматинской области сотрудники ДЧС обучают детей навыкам плавания.

Первым Президентом Республики Казахстан Н. Назарбаевым сделаны акценты на образование и воспитание подрастающего поколения – будущее нашей страны. Департаментом по чрезвычайным ситуациям Алматинской области в рамках исполнения инициативы Елбасы – Лидера Нации в рамках программы «Рухани жаңғыру» по проекту «Образование и воспитание» в спортивном комплексе «Өркен» города Талдыкорган, организовано обучение детей навыкам плавания, которое осуществляют сотрудники водолазного подразделения Оперативно-спасательного отряда ДЧС.

Целью акции является обучение детей из малообеспеченных семей навыкам плавания и недопущение гибели детей на водоемах в купальный сезон.

Водолазы-спасатели начали свой урок с познавательной лекции об основных правилах поведения на воде. После беседы, под пристальным присмотром спасателей, дети учились плавать.

В ходе занятий ребята получили уникальную возможность получить знания в области безопасности жизнедеятельности от профессиональных водолазов, а главное научиться безопасным действиям в экстремальных ситуациях, случающихся на водных акваториях.

В текущем году для обучения навыкам плавания Департаментом определено 72 ребенка из малообеспеченных семей, учащихся разных школ города Талдыкорган. В настоящее время дети разделены на группы в соответствии с возрастом, и до начала купального сезона все 72 ребенка будут обучены.

Данная работа будет проводится на регулярной основе в таких формах, как чтение лекций, выступления по радио, телевидению, на страницах газет и показ роликов на телевидении.

Спасатели напоминают:

- умение плавать - одно из важнейших условий безопасного отдыха на воде. Не умея плавать, не заходите в воду выше пояса и не пользуйтесь для плавания кругами, надувными матрасами;
- купайтесь только на специально оборудованных пляжах, которые отвечают всем требованиям безопасности;
- не купайтесь слишком долго, возможно переохлаждение и усталость;
- не заплывайте далеко от берега и не купайтесь в ночное время.

А. МУРАТКЫЗЫ.

СОСТОЯЛАСЬ ПРЕЗЕНТАЦИЯ

По сообщению пресс-службы Алматинской областной палаты предпринимателей, прошла пресс-конференция, в ходе которой состоялась презентация обновленного портала для предпринимателей - «Atameken Services». Портал станет площадкой, где бизнес сможет в режиме онлайн получить максимум необходимых услуг, заявил на пресс-конференции заместитель Председателя Правления НПП РК «Атамекен» Эльдар Жумагазиев.

«Опыт взаимодействия с предпринимателями показал, что подавляющее большинство их проблем связано с доступом к кредитованию и финансовым инструментам, сбытом продукции, вопросами правового регулирования и обучения. Новые функции портала помогут решить эти вопросы в формате предоставления удобных и доступных услуг. Сервисом можно пользоваться со смартфона или через компьютер», - заявил Эльдар Жумагазиев.

В частности, на «Atameken Services» появился новый и полезный продукт для бизнеса - «Кредитный агрегатор». Новая функция дает возможность предпринимателю, не выходя из офиса, подать заявку на получение кредита, которая автоматически отправляется на рассмотрение во все ключевые банки и финансовые институты страны.

Также через «Atameken Services» можно пройти обучение в «Atameken.Academy» по проектам «Бастау» и «Бизнес-школа». Занятия будут проходить в режиме онлайн, с последующим получением сертификата и возможностью претендовать на льготное финансирование проектов.

Для всех предпринимателей, нуждающихся в правовой поддержке на портале работает раздел «Правовая среда». Помимо обширной базы ответов на актуальные юридические вопросы, можно напрямую обратиться к специалистам НПП и они помогут профессионально решить возникающую проблему.

Через портал можно бесплатно составить бизнес-план, налоговую отчетность, провести маркетинговые исследования рынка – всего доступно более шестидесяти сервисных услуг по четырем ключевым направлениям: «Финансирование», «Компетенции», «Правовая среда» и «Сбыт».

«Сервис очень прост и понятен в использовании. Все, что необходимо – пройти простую процедуру регистрации и пользоваться всеми услугами. При осуществлении общереспубликанского опроса бизнесменов, наши специалисты будут помогать регистрироваться на портале. При этом, портал будет технически совершенствоваться, с учетом пожеланий и замечаний предпринимателей», - отметил Эльдар Жумагазиев.

Ш. БАТЫРХАНОВ.

ОБУЧЕНИЕ НА ТРЕХ ЯЗЫКАХ ВВОДИТСЯ ИНТЕРЕСНО

Количество языков, на которых человек может свободно излагать свои мысли, всегда было одним из показателей образованности и уровня культуры, а в некоторых странах и показателем гостеприимности. Язык, являясь средством общения, формирует ребенка как личность.

Именно через язык ребенок познает культуру, традиции, национальное достояние, богатства, унаследованные от предков. Изучая языки других народов, ребенок не только просто узнает слова, как они звучат и что они означают, но и глубоко познает культуру этих народов, их обычаи, традиции, знакомится с устным народным творчеством, национальными играми. И через познание многообразия мировой культуры формируется чувство любви к Родине, гражданский патриотизм, гордость за свой народ и свой язык.

Так как школа основное звено всей системы образования, именно здесь надо подготавливать почву для обучения и воспитания поликультурной личности, создать условия для формирования полиязыковой личности. Центральной фигурой школы, которая реализует все планы и программы, является учитель. Считаю, что учитель должен начинать с себя, а не ждать помощи, занимаясь самообразованием.

Уже давно практикуя проведение школьных мероприятий на трех языках. Например, при знакомстве с творчеством У. Шекспира, провела театрализованный школьный вечер с учащимися 10 классов (русских и казахских), где учащиеся говорили на трех языках. Для моих учеников стало привычным быть ведущими различных мероприятий на трех языках. Организуя внеклассные мероприятия, я создаю условия для

укрепления меж предметных связей, например, английский язык – музыка – основы актерского мастерства, а также для более глубокого проникновения в культуру стран изучаемого языка. Все это без сомнения способствует расширению языковой и коммуникативной компетенции учащихся и укрепляет положительную мотивацию к изучению английского языка. Провожу интегрированные уроки. Помогает мне в этом применение инновационных педтехнологий, развитие критического мышления.

На разных этапах урока стараюсь говорить на трех языках. Даже при записи даты урока. Внедряю сопоставительную грамматику трех языков, особенно при изучении причастия, сравнительной степени прилагательных, глагола. Есть небольшой опыт того, что на уроке опрос веду на английском языке, новую тему изучаем частично на русском, рефлексия - на казахском. Здесь важно, чтобы дети легко переключались с языка на язык. Именно так, потому что с методической точки зрения одно и то же понятие повторять сразу на двух-трех языках считается некорректным. Так у детей теряется интерес к изучаемому материалу.

На факультативных занятиях по английскому языку я применяю различные инновационные технологии для повсеместного развития трехязычия. Отбор текстового полиязыкового материала для средней и старшей возрастных групп я осуществляю по таким критериям, как:

- доступность с точки зрения языковых средств,
- актуальность проблематики с позиций общечеловеческих

ценностей и с точки зрения проблем современности,

- соответствие речевому и жизненному опыту учащихся. Качество знаний класса достаточно высокое. Следует отметить активность детей на уроках и внеклассных мероприятиях. К примеру ученики экспериментального класса показывают хорошие результаты на олимпиадах и конкурсах. Некоторое понижение объясняется большей требовательностью к знаниям учащихся.

Результатом моего труда является активное участие и победы моих учеников во всевозможных конкурсах и олимпиадах. Провожу целенаправленную, систематическую работу с одаренными детьми.

PS: В современном казахстанском обществе владение казахским, русским и английскими языками становится неотъемлемым компонентом личной и профессиональной деятельности человека. Полиязычное образование нужно для воспитания конкурентноспособного специалиста, коммуникабельной личности, способного жить в мире и согласии, уважающего прежде всего свою культуру и культуру других. Программа полиязычного образования, внедряемая в Казахстане, является уникальной, так как обучение на трех языках вводится одновременно и параллельно.

Малика ИБРАИМОВА,
учительница английского языка
школы №7 имени К. Ушинского

САЙЛАУ

КІМГЕ ДАУЫС БЕРЕСІЗ?

«МЕН ПРЕЗИДЕНТ БОЛАМЫН» ДЕП ТАЛПЫНҒАН ЖЕТІ ҮМІТКЕР, ОРТАЛЫҚ САЙЛАУ КОМИССИЯСЫНА ҚҰЖАТТАРЫН ӨТКІЗІП, ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ КОМИССИЯ ҰСЫНҒАН ТАҚЫРЫПҚА ЖАЗБАША, ҮШ БЕТТЕН АСПАЙТЫН МӘТІНДІ ОҚЫП, БЕРІЛГЕН ТАҚЫРЫП БОЙЫНША СӨЗ СӨЙЛЕП, ТАҚЫРЫПТЫ ТЕРЕҢІРЕК АШУ ҮШІН КОМИССИЯ ҚОСЫМША ҚОЙҒАН СҰРАҚТАРҒА ЖАУАП БЕРІП, МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДЕН СЫНАҚ ТА ТАПСЫРЫП ҮЛГЕРДІ.

Жүрсін ЕРМАН:
– Әйел адам басқаратындай не күн туып қалды бізге?! Қазақтың дәстүрінде ондай ешқашан болмаған. Сондықтан ол әңгіме ертерек қой деп ойлаймын. Қанша демократиялық ел болғанмен, қазақы болмысты елміз ғой...

алғалы бері 5 мәрте президенттік сайлау өткен-ді. Осы аралықта, президенттікке үміткерлікке әйел адам қатыспаған-ды. Тұңғыш рет, «Ақ жол» партиясы нәзік жанды өз үміткерлерін ұсынып отыр. Бұрын саяси сахнада көрінбеген, өмірінде үш мәрте сынақ тапсырған Дания ханымның жылайтындай жөні бар.

Коммунистер партиясының атынан президенттікке үміткер, парламент мәжілісінің депутаты Жамбыл Ахметбеков. Компартияның жырын жырлап жүрген саңлақ, партия төрағасы Владимир Борисович Косаревтің сарбазы. Мовзалайеде жатқан күн көсем атанған Ленинді Қазақстанға әкеп жерлеу керек ұранын тастаған да осы кісі болатын. Қызылдардың атынан ұсынылып отырған кандидат 58 жаста. Каратэ қара белбеуінің иегері. Саяси платформасында ол: «Кедейлікпен күреске баса мән беремін, отандық

өнімдерге қолдау көрсетіп, халық әкімге емес, әкім халыққа тәуелді болатындай етемін»,– деп білегін сыбанып отыр.

Үшінші үміткер «Ауыл» партиясынан Төлеутай Рақымбеков. Партия төрағасы Әли Бектаевтың айтуынша мемлекеттік қызметте өзінің ұлтжандылығын көрсетіп, қоғамға жақсы таныс дейді. Алайда, бұқара халық, осы жеті үміткердің ішінен қоғаммен бірге қайнап, елге етене таныс екі тұлға, президент Қасым-Жомарт Тоқаев пен «Ұлт тағдыры» республикалық-қоғамдық бірлестігінің атынан президенттікке үміткер Әміржан Қосановтың арасында бәсеке өрбиді деген жауыршылар мен саясаткерлердің жорамалы бар. Тіпті, Әміржан Қосанов туралы фейзбукте қазақтың жаңа Зелинский пайда болды, оппозициялық бағытта шырылдап жүрген, сонау желтоқсан оқиғасынан бастап бүгінгі қоғамдағы жаңа адам, жаңа үміткер деп жар салып жатыр. Қалай болғанда да қазаққа басқалардан гөрі жақын, ұлтын шын жүрегімен сүйетін, хылқының қамын

Сәдібек Түгел, «Еш партияда мүшелікте жоқпын. Менің ұраным «Әділдік, бостандық», – деген азаматты Қазақстан халқы спорттық шаралар барысын жақсы тануы мүмкін. «Қазақстан республикасының кәсіподақтар федерациясы» Республикалық кәсіподақтар бірлестігінен президенттікке үміткер Амангелді Таспихов бар. Кандидаттарын ұсынған партиялар мен қоғамдық бірлестіктер енді халықтан қол жинау үшін жан таласып жатыр. Әрбір кандидат өзін қолдаушы 118140 сайлаушының түпнұсқадағы қолын жинауы шарт. Сайлау басталады дегенде түрлі жорамалдар айтылып, Иманғали Тасмағанбетовті сайлау додасынан көргісі келетін бұқара интернет желісінде ол кісіге қаратып түрлі хаттар да жазды. Дариға Назарбаева президенттікке таласу бек мүмкін деген пайымдауларда болды. Саясат сахнасына кімнің бағы жанып, кім таққа отыратын бір құдай

ғана біледі. Ақан сері айтпақшы «Ат қостым, ай, айдаушы, айда деймін» дегендей «алдыңғы ат баран болмай қылаң болды, ай-ай, Бөрібай-ай» деп, аһ ұратында, салмағы мен сақасы

Əзімбай ҒАЛИ:
– Кейбіреулер Тоқаевта мінез жоқ дейді. Жоқ, мінез бар онда. Сондықтан бұл жігіт біраз уақыт паялды болады, сосын біраздан кейін ақырындап билікті өзіне тарта бастайды. Оған ешкім бәсекелес бола алмайды, тіпті легитимдікті де бермейді. Сондықтан нақты легитимдік болуы үшін бір Ермұрат Бапи жеткіліксіз, Қосанов жеткіліксіз, шетелден Жақиянов, Əблязовтарды шақыру керек.

ойлайтын Әміржанға жұрттың бүйрегі бұрып-ақ тұр. Соған қарағанда «Нұр Отан» ұсынған үміткерге бірден-бір қарсылас бола алатын да осы Қосанов десек, қателеспейміз.

Ал, «Ұлы дала қырандары» республикалық қозғалысы атынан

Андрей ЧЕБАТОРЕВ:
– Кандидаттар арасында үлкен тартыс болады деп ойламаймын. Тек, Тоқаев пен Қосанов арасындағы тартыс қызықтырақ болуы мүмкін. Өйткені Әміржан Қосанов қазір «Жаңа Қазақстан» ұлттық патриоттық форумының белсенді мүшесі. Осы тұрғыдан қарасақ жас патриоттар оны қолдайды. Сондықтан сайлауалды кампания қызықты болады. Ештеңе өзгермейді деген бос сөз. Басшылық ауысқан кезде қандайда бір өзгерістер бәрібір орын алады. Мүмін бірден болмауы мүмкін, дегенмен уақыт өте келе өзгерістер болады.

алшы түсетін, тақ таласында сіз кімді қолдайсыз, құрметті оқырман?!
А. МҰХАМАДИ.

Заңгерлер жоғары құқықтық білімді талап ететін мемлекеттік билік және жергілікті өзін-өзі басқару органдарында жұмыс істейді. Күтілмеген құқықтық қиындықтарды шешу, құқықтық тәртіпті қалыптастыру, мемлекеттік және әкімшілік сипаттағы құқықтық мәселелерді реттеу, даулы және заңсыз құқықтық мүдделерді қорғау және мұқтаж болып отырғандарға білікті кеңеспен көмек көрсету – заңгердің мақсаты осындай.

ЗАҢҒЕР ЭТИКАСЫ

Заңгердің құқық қорғау, жазау, қадағалау функцияларын ғана атқармай, түзету, түсіндіру, тәрбиелеу және ізгілендіру жұмысын жүргізуі тиіс. Этикалық ғылым салалары арасында кәсіби этика бөлінеді. «Кәсіби этика» термині әдетте этикалық теорияның саласын ғана емес, белгілі бір кәсіптегі адамдардың өзіндік адамгершілік кодексін белгілеу үшін қолданылады.

Құқықтық өркениетті мемлекетте заңгердің маңызды әлеуметтік рөлі оған жоғары кәсіби және моральдық-этикалық талаптар қояды. Осы жоғары талаптарға

жауап беру үшін, әділет органдарында қызмет етуімен байланысты заң қызметін кәсіп ретінде таңдаған әрбір қызметкер бүгінгі таңда өзінің жалпы мәдени және кәсіби деңгейін үнемі арттыруда.

Білікті заңгер болу үшін көп білу керек, кең білімі мен құқықтық жұмыс тәжірибесі болуы керек. Өзінің кәсіби қызметінің сипатына байланысты заңгер терең заң білімі ғана емес, сонымен қатар жоғары құқықтық мәдениетке, кәсіби этика мен эстетикаға ие болуы тиіс. Мұндай ерекшеліктерге: гуманизм және әділдік, психологиялық-педагогикалық бағыт, мемлекеттік

сипат, шығармашылық зерттеу сипаты, шешімдер қабылдаудағы дербестік және тәуелсіздік, ұйымдастырушылық сипат жатады.

Жалғыз мәнді де сәнді тыныш өмір сүруі екіталай, тіпті мүмкін емес. Сондықтан да әркім өзімен-өзі (өз ар-ожданымен, бүкіл болмысымен, намысымен, жандүниесімен) әрдайым жарасымды болуы керек.

Заңгер мамандығы – бұл әрқашан жеңіске жеткізе бермейтін құқық үшін күрес. Бірақ, кәсіби қызметтің негізгі бағытынан көптеген мамандар жоғары

моральдық қанағат алады.

Заңгер мамандығы – іскери қауымдастықта әрқашан да, кез-келген жағдайда да үлкен қажеттілікке ие болып отырған мамандықтардың бірі.

Дауылбаева Айнұр Тұрарбекқызы
Алматы облысы Әділет департаментінің Құқықтық түсіндіру және халық заңгерлік қызмет көрсету бөлімінің басшысы, Қазақстанның заңгерлер одағы мүшесі

ДІНИМІЗДЕ
ОРАЗАНЫҢ ҮКІМІ

Рамазан айындағы ораза балиғатқа жеткен әрбір ер мен әйел мұсылманға парыз. Намаз сияқты ол да жекелей парыз етілген ғибадат болғандықтан біреу үшін біреу ораза тұта алмайды. Алла Тағала Құран Кәрімде «Бақара» сүресінің 183-аятында: «Уа, иман келтіргендер! Сендерден бұрынғы үмметтерге ораза парыз етілгендей, сендерге де парыз етілді. Бәлкім сақтанарсыңдар. Санаулы күндерде», – деген.

ОРАЗАНЫҢ НИЕТИ
МЕН УАҚЫТЫ

Ниетсіз ораза дұрыс болмайды. Кез келген оразаны тұтудан бұрын жүрекпен ниет етілуі тиіс. Әбу Ханифа мазхабы бойынша Рамазан айының басында ниет ету сол қасиетті ай үшін жеткілікті болып есептелінеді, қаласа күнделікті ниет етуге де болады. Ешқандай ниетсіз күні бойы аш жүру оразаға жатпайды. Ал оразаның уақытына келсек, сәресі таң намазының уақытына дейін болады да, ақшам намазының уақытында ауыз ашылады.

РАМАЗАН АЙЫНДА
ОРАЗА ТҮТПАУҒА РҰҚСАТ
ЕТІЛГЕН СЕБЕПТЕР

Тек төмендегідей шариғи себептер болғанда ғана ораза тұтпауға болады: Ауыруының айығуынан үміт жоқ, үнемі дәрі немесе уколға сүйенетін, ораза ұстаса денсаулығына зиян келетін науқастар; Ораза тұтуға әл-қуаты жетпейтін қарт кісілер.

РАМАЗАН –
ХИЖРА КҮНТІЗБЕСІНІҢ
ТОҒЫЗЫНШЫ АЙЫ

Бұл айда мұсылман бір ай бойы ораза тұтады. Яғни, таң сәреден күн батқанша ішіп-жеуден, түрлі жаманшылық атаулыдан өзін пәк ұстап, күнә істерді тоқтатады. Рамадан сөзі «күйдіру, өте ыстық» дегенді, яғни өткен күнеларды күйдіріп, өшіруші деген мағына білдіреді.

Мұсылман адам жылына бір мәрте ғана келетін Рамазан атты ұлық айдың келуіне

РАМАЗАН – жақсылық, берекет, рақымдылық, кешірім, тозақтан құтылу айы.

үлкен дайындықпен қадам басқаны жөн. Қасиетті айдың әр уақытын бағалап, дұрыс әрі жақсылық амалдарға толы етіп өткізуіміз үшін қажетті бірнеше әдептерді ескергеніміз абзал.

Алладан Рамазан айына амандықпен жеткізуді сұрап дұға ету.

Пайғамбарымыздың (с.а.у) көзін көрген сахабалар Рамазанға алты ай қалғанда «Рамазанға жеткіз», – деп Алладан тілек тілеп, Рамазан айы өткеннен кейін алты ай бойы «қасиетті айда жасаған жақсылық амалдарымды қабыл ет» деп дұға ететін болған. Адамзаттың ардақ тұтар ұстазы (с.а.у) Рамазан қарсаңында Алладан былай деп сұрауымызды үйреткен: «Иә Аллаһ, біздерге Режел және Шағбан (айларында) берекет бер, әрі біздерді Рамазанға (амандықта) жеткізе ғөр».

Фиқһ кітаптарынан ораза туралы бір қайталап оқып шығыңыз.

Ораза – намаз сияқты күнделікті бес

РАМАЗАН – қара ниетті шайтан-ның ауыз бекіткен адам баласын азғыруда амалы құрып, кері шегінетін айбарлы айы. Мұхаммед пайғамбардың (с.а.у): «Рамазан айы келгенде, жәннаттың есіктері айқара ашылып, тозақтың есіктері жабылады, шайтандар кісенделеді» деуі бұл айда шайтан атаулының көксегеніне жете алмай дымы құритынын білдіреді.

уақыт орындалатын құлшылық емес. Ол жылына бір мәрте ғана келетін болғандықтан оразаға қатысты кей мәселелерді адам баласы ұмытып, естен шығарып алуы ықтимал. Осы себепті, тіпті, білген болса да қасиетті ай кірмес бұрын ораза үкімдерін, тағы бір қайталап шыққан жөн.

Өміріңіздегі ең соңғы Рамазан айының оразасын тұтатындай сезімде болыңыз.

БАРША МҰСЫЛМАН ҚАУЫМЫ АСЫҒА КҮТКЕН РАМАЗАН АЙЫ ДА КЕЛІП ЖЕТТІ. МЫҢ АЙДАН ҚАЙЫРЛЫ САНАЛАТЫН РАМАЗАН АЙЫНЫҢ АЛҒАШҚЫ КҮНІ МАМЫРДЫҢ 6 ШЫ ЖҰЛДЫЗЫНА СӘЙКЕС КЕЛІП ТҰР. ОН ЕКІ АЙДЫҢ СҰЛТАНЫ БОЛҒАН РАМАЗАН – АЛЛАНЫҢ МЕЙІРІМІ ТӨГІЛІП, ЖҰМАҚТЫҢ ЕСІГІ АЙҚАРА АШЫЛАТЫН, САУАПТАР ЕСЕЛЕНІП ЖАЗЫЛАТЫН ШАРАПАТЫ МЕН ШАПАҒАТЫ МОЛ АЙ. ИСЛАМНЫҢ БЕС ПАРЫЗЫНЫҢ БІРІ БОЛҒАН ОРАЗАНЫҢ ОСЫ АЙДА ОРЫНДАЛАТЫНЫ ДА СОНДЫҚТАН. ОРАЗА ЖАН МЕН ТӘНДІ РУХАНИ ТАЗАРТАТЫН ҮЛКЕН САБЫР МЕКТЕБІ.

Қандай да бір адаммен соңғы мәрте кездесетіндігін білген кісі, ол кездесуді жіберіп алмас үшін бар күш – жігерін жұмсап, кездесулерінің барынша мәнді өтуіне мән береді. Осы сынды құлшылық мәселесінде де мұсылман адам әр жасайтын құлшылығына ерекше ден қойып, оны өз өміріндегі ең соңғы құлшылығын жасап жатқанындай сезімде болуы тиіс.

Рамазан айында жақсылық амалдар жасауға шын жүректен ниеттену.

Хадисте: «Шын мәнінде, амалдар тек қана ниетке байланысты», – деп айтылғанындай

РАМАЗАН – жақсылыққа ұмтылып, жамандықтан тыйылу айы.

кез келген амал ниетпен өлшенеді. Құлшылық мәселесінде мұсылман адамның ниетін жаңартып тұруы маңызды. Рамазан айы келерден өзімізге «Қандай жақсы амалдар жасауыма болады?» деген сұрақ қойып, шамам келеді деген амалдарды тізіп, іске асыруды шынайы түрде ниеттенгеніміз жөн. Тіпті істей алмай қалған жағдайдың өзінде Пайғамбарымыздың (с.а.у.) хадисінде: «Кім жақсы іс істеуді ниет етсе, бірақ оны орындамаса, Алла өз қасында толық бір жақсы іс жасағанындай жазады», – деп айтылғанындай істегендей сауап жазылуы үміт етіледі.

РАМАЗАН – Құран айы. Жай кезде Құранның әрбір әрпіне он сауап берілсе, ораза кезінде сауап жеті жүз есе, тіпті одан да артық беріледі.

Рамазан айына арналған жоспар құру.

Рамазан айының әр уақыты құнды. Әрі ол айдағы алтын уақыттарды бос өткізбес үшін адам өзінің уақытын жүйелеп, реттеп, жоспарлап қоюы қажет. Тіпті жоспарды қағаз бетіне түсіріп қойсаңыз да болады.

Оразаның рухани және медициналық жағынан адамға берерін айтатын болсақ, қай тұрғысынан алып қарамасақта пайдасы өте зор. Рухани пайдасына келсек, адамның мінез – құлқын түзетіп, рухани тұрғыдан байытады, иманын күшейтеді. Пендені сабырлыққа, мейірімділікке, ауызбіршілікке және тағы басқа көптеген құндылықтарға шақырады. Алла Тағала қасиетті Құранда былай дейді: «Сабыр еткендерге Алланың қайтарар сыйы қисапсыз». Ал ардақты пайғамбарымыз Мұхаммед (с.а.у.): «Сабырлықтың жарты-

РАМАЗАН – түні бойы намазда тұрып Алла Тағаланың кешіріміне қол жеткізу айы.

сы ораза ұстаудан тұрады», – деп айтқан. Өйткені адам баласы оразада күні бойы қарны ашса да ештеңе жемей, шөлдесе де бір жұтым су ішпей төзіп бағады. Өзіне жамандық жасағандарға «Мен оразамын» деп жауап беріп, төзімділікпен мінез – құлқын түзейді. Сондай-ақ ең үлкен пайдасы тозақ отына қалқан болады. Алла Елшісі Пайғамбарымыз (с.а.у.): «Ораза – қалқан. Пенде ораза ұстаумен тозаққа қалқан қояды», – деген.

Ал денсаулыққа пайдасына келсек, халқымыз «Ауру – астан...» деп тектен – тек

РАМАЗАН – атойлаған нәпсіге тойтарыс беріп, оған қыл бұрау сала ауыздықтау айы.

айтпаса керек. Ғалымдарға құлақ түрсек, дұрыс тамақтанбаудың немесе мөлшерінен көп тамақтанудың және талғамсыз тамақтанудың салдары ауруға апарып соқтырады. Соңғы жылдары мамандар тарапынан көп талқыға түсіп жүрген басты мәселелердің бірі – адамдардың дұрыс тамақтанбауынан туындаған дерттер. Ғалымдар адам баласының денінің саулығына оның не ішіп, не жегені қатты әсер етеді дейді. Ол, ол ма, атақты Ислам ғұламасы Ибн Халдун адам қандай малдың немесе жануардың етін жеп, сүтін ішкеніне байланысты бойында сол жануардың мінезі мен генетикалық ерекшеліктері пайда болатынын айтқан. Сондықтан да біз не ішіп, не жегенімізге, қанша мөлшерде, қай уақытта жеп – ішу керекпіз бәріне көңіл бөлуіміз керек. Дүниежүзілік Денсаулық сақтау ұйымының деректері бойынша, аурудың 80% осы тамақтанудың төңірегінде болса, 40% тікелей дұрыс тамақтанбаудың немесе пайдасыз нәрселермен тамақтанудың салдарынан туындайды екен. Қазіргі таңда Еуропаның өзінде науқастарды аштықпен емдеу тәсілі кең етек жаюда. Ал мұсылман жұртшылығына Алла Тағала ешқандай ғылыми зерттеулер мен тәжірибелер өткізбей-ақ, жылына бір рет келетін қасиетті Рамазан айында ораза ұстау деген үлкен нығметін беріп қойған. Ораза ұстаудың денсаулыққа аса пайдалы екендігі әлдеқашан дәлелденіп қойған.

Оразаны хадисте келгендей, иман келтіріп, бір Алланың ғана разылығы үшін ұстауымыз қажет. Раббымыз бір құлшылықтың өзінде бізге қаншама пайдалы сый берген. Сол үшін де ораза нығметін дұрыс пайдаланайық.

Дүйсенбі - Понедельник, 6 мамыр

ҚАЗАҚСТАН

06.05 Концерт
06.50 М/ф «Элвин мен алақоржындар»
07.00 «TANSHOLPAN»
09.00, 13.00, 17.00, 20.00, 00.40 AQPAPARAT
10.00 М/ф «Пороро және оның достары»
10.15 Т/х «Жаңа қоныс»
11.00 «Апта»
12.05, 21.50 Т/х «Саған сенемін»
13.15, 18.35 «Konil tolqyny»
13.35, 02.40 Т/х «Әке»
14.35, 19.10 Т/х «Іздедім сені»
15.25 «SHANYRAQ»
17.20 «MENIN QAZAQSTANYM»
17.50 «Qyzyq eken...»
20.55 «QAREKET»
22.50 Т/с «Ертұғырыл»
01.30 Т/х «Достар»
01.55 Т/х «Жүрекке жол»
03.30 «Ұлт мақтанышы»
04.00 «MENIN QAZAQSTANYM»

ХАБАР

06.00 «Тамаша»
07.00 М/с «Тобот»
07.30, 08.10, 09.10 «Таңғы хабар»
08.00, 12.00 Жаңалықтар
09.00, 13.00 Новости
10.00 «Посейдон»
11.40 Д/ф «Биіктерді бағындырған»
12.10 Т/х «Шестой пост»
13.10 Т/с «Слово офицера»
14.50 «Давайте говорить!»
15.40 «Все для фронта. Все для победы. Народные герои»
16.00 «Мәншүк туралы аңыз»
17.25 Д/ф «Все для фронта. Все для победы. Брестская крепость. Герои пулеметчики»
17.45 «Bilim»
18.15 Д/ф «Все для фронта. Все для победы. Руководители. Пограничники»
18.40 «Өмір жолы»
19.10 Т/х «Бауыржан Момышұлы»
20.00 Қорытынды жаңалықтар
20.30 «Online»
21.00 Итоги дня
21.30 «Шестой пост»
22.15 Концерт «Жігіттер 15 жыл»
00.30 Кино. «Жансебіл»

АСТАНА

06.00 «Kaznet»
06.30 «Әзілстан» жасырын камера
07.00 Аружанмен бой жазу
07.10, 21.00 Т/х «Таңдауым сен»
08.10 Разминка с Аружан
08.20 «Избранное за неделю»
09.05 М/ф «Маша и медведь»
10.00, 22.00 Т/х «Абысындар»
11.00 Т/с «Келін бақыты»
13.00 «Біздің уақыт»
14.00 Күндізгі жаңалықтар
14.20 «MoneyTime»
14.40 «Тенгемания Next»
15.00 Т/с «Истребители»
16.20 «Ән мен әзіл» концерттік бағдарлама
17.30 «Ruh.kz»
18.00 «Келіндер»
19.00 Т/х «№309»
20.00, 03.00 Жаңалықтар
20.30, 03.30 Новости «20.30»
23.30 «Бір туған»
00.30 Т/х «Қара нан»
02.30 «Күлдірген»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 04.10 «ӘН ДАРИЯ»
06.40 «Той заказ»
07.10 «TAMADA BATTLE»
08.00 «Доброе утро»
11.00 «Поле чудес»
12.00 «Қалаулым»
15.00 «На самом деле»

Сейсенбі - Вторник, 7 мамыр

ҚАЗАҚСТАН

06.05 Концерт
06.35 М/ф «Элвин мен алақоржындар»
07.00 «TANSHOLPAN»
10.00 «ARNAIY JOBA»
10.25, 03.35 «Konil tolqyny»
11.20, 13.05, 15.20, 17.40, 19.55 «OTAN QORGAYSHYLAR KUNIMEN»
11.25 М/ф «Қайтпас қайсарлар»
13.10 «Ұлы дала баласы» концерт
15.25 «28 Панфиловшылар»
17.45 «Azil aleml»
20.00, 00.40 «AQPAPARAT»
20.35 Балғынбек Имашевтың шығармашылық кеші
22.50 Т/х «Ертұғырыл»
01.10 Т/х «Достар»
01.35 Т/х «Жүрекке жол»
02.20 «Әскери әндер»
03.10 «ARNAIY JOBA»

ХАБАР

06.00 Концерт «Сарбаз әндері»
07.30, 08.10, 09.10 «Таңғы хабар»
08.00, 12.00 Жаңалықтар
09.00, 13.00 Новости
10.00 М/ф «Күш атасы - Қажымұқан»
10.25 Кино «Мергендер»
11.10, 22.20 Т/с «На крыльях любви»
12.10, 21.30 Т/х «Шестой пост»
13.10 Т/с «Слово офицера»
15.15 «Өнегелі ғұмыр» циклінен
15.45 Кино «Возвращение в «А»»
17.30 Концерт «Алашұлы»
19.10 Т/х «Бауыржан Момышұлы»
20.00 Қорытынды жаңалықтар
20.30 «Журналистік зерттеу»
21.00 Итоги дня
22.15 Кино «Шал»
00.00 «Все для фронта. Все для победы. У войны не женское лицо»
00.15 «Айбынды Қазақстан»
01.45 «Все для фронта. Все для победы. Железный путь к победе»
02.00 ҚР Өнұраны

АСТАНА

06.00 Жаңалықтар
06.30 Новости «20:30»
07.00 Аружанмен бой жазу
07.10, 21.00 Т/х «Таңдауым сен»
08.10 Разминка с Аружан
08.20, 14.40 М/ф «Маша и медведь»
10.30, 22.00 Т/х «Абысын-дар»
12.00 «Жүрегім сен келгелі бақытты» концерт
15.00 Т/с «Истребители»
17.30 М/ф «Алдар көсе»
18.00 Т/х «№309»
19.00 Х/ф «Финансист. Игра на вылет»
23.30 Т/с «Бір тұған»
00.30 Т/х «Қара нан»
02.30 «Күлдірген» әзіл-сықақ

ЕВРАЗИЯ

06.00, 04.10 «Ән Дария»
06.45 «Тамаша City»
07.35, 18.00 «Басты жаңалықтар»
08.30 «Ұшқалақ»
09.00 Х/ф «Бауыржан Момышұлы»
11.00 «Валерий Гаркалин. Грешен. Каюсь»
12.00 «Қалаулым»
15.00 «Добрый вечер, Казахстан!»
16.00 Х/ф «Сын»
18.45, 03.10 «Отан деп соққан жүрегі» концерт
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.45 Т/с «Ворона»
22.00, 02.25, 04.55 «П@

UTINA»
23.00 Т/с «Ворона»
00.30 «По законам военного времени-2»

КТК

07.00 ӨНҰРАН
07.05 Т/х «Қайсар жесір»
08.20 Т/х «Тағдыр қосқан асыл жар»
09.30 «Юрмала»
12.30 «Чужая»
14.30 Х/ф «Восточные сла-дости-2»
16.35 «Мерекелік концерт»
18.00 Т/с «Махаббат пен жаза»
19.30 Кешкі жаңалықтар
20.00, 03.40 «Астарлы ақиқат»
21.00 Вечерние новости
21.40 «Лесник»
23.30 «Чужая»
01.20 «Сүйікті Дениз»
02.40 «Мерекелік концерт»
04.25 «Әйел қырық шырақты»
05.10 «Көріпкел»
06.00-06.30 «КТК қоржынынан» ойын-сауық

ЖЕТИСУ

07. 05 Өн әлемі.
07.30 «Таңжарық» ақпаратты-сазды бағдарлама
09.00 Жаңалықтар
09.30 Новости
10.00 Ем болсын
10.20 Net.laik
10.30 Бай қуатты
11.00 Телесериал «Ақ күң»
12.00 Шашу
12.50 Туржорық
13.10 Концерт «Желбіретіп елімнің көкбайрағын»
14.50 Д/ф «Отанның ішкі қуаты»
15.35 Д/ф «Матай аңыздың басы»
16.15 Д/ф «Солдатское счастье»
16.40 ҚР ІІМ оркестрінің концерті
18.10 К/ф «Жаужүрек мың бала»
20.30 Арнайы репортаж
21.00 Тарих парақтары
21.30 Спец. репортаж
22.00 Телесериал «Ақ күң»
23.00 Арнайы репортаж
23.30 Спец. репортаж

31 КАНАЛ

05.40, 06.00 Т/с «Жігіттер»
07.00 «Информбюро»
08.00 «Өзілдер жинағы»
10.00 М/с «Маша и медведь»
10.30 Т/с «Махаббатым кеш мені»
12.30 «Шаншар, өнер қырандары күнделіктері»
14.00 Кино «Доспехи Бога»
16.00 Кино «Доспехи Бога-2»
18.30 Кино «Шанхайский полдень»
20.45 Кино «Шанхайские рыцари»
23.00 Өзілдер жинағы
01.00 «WhatsUp?»
02.00 Келіндер бәйгесі
02.40 Өзіл студио
04.30 Алдараспан, Нысана, Шаншар әзілдері

7 КАНАЛ

06.00 «Қыздар арасында»
07.00 Т/х «Бастық боламын»
08.00, 20.00, 03.00 Т/х «Элиф»
09.00, 00.10 Сериал «Раз-ведчицы»
12.10 Х/ф «9 рота»
15.00 Ток-шоу «Өз ойым»
16.40 Сериал «Место встре-чи изменить нельзя»
18.10 Скetchком «Q-ЕЛІ»
18.50 Т/х «Әкесінің баласы»
21.00 Лотерея 777
21.05 «Тақиялы періште»
21.40 Х/ф «Рокки-2»
03.45 «Өз ойым»
05.00 «Жеңіп көр»

Сәрсенбі - Среда, 8 мамыр

ҚАЗАҚСТАН

06.05 Концерт
06.35 «Элвин мен алақоржындар»
07.00 «TANSHOLPAN»
10.00 «Пороро және оның достары»
10.30 Т/х «Жаңа қоныс»
11.15, 17.40 «QYZYQ EKEN»
12.05, 21.50 Т/х «Саған сенемін»
13.00, 17.00, 20.00, 00.40 AQPAPARAT
13.15, 18.25, 03.45 «KONIL TOLQYNY»
13.35, 02.40 Т/х «Әке»
14.35, 19.10 Т/х «Іздедім сені»
15.25 «SHANYRAQ»
17.15, 03.25 «ARNAIY JOBA»
20.55 «QAREKET»
22.50 Т/х «Ертұғырыл»
01.30 Т/х «Достар»
01.55 Т/х «Жүрекке жол»
04.30 «Көшпенділер»

ХАБАР

06.00 Өнұран
06.00 «Тамаша»
07.00 М/с «Тобот»
07.30, 08.10, 09.10 «Таңғы хабар»
08.00 Жаңалықтар
09.00 Новости
10.00 «Все для фронта. Все для победы. Шахтеры»
10.15 Т/х «Тірі келуге бұйырамын»
11.45 «Все для фронта. Все для победы. Авиация»
12.00 Жаңалықтар
12.10 Т/х «Шестой пост»
13.00 Новости
13.10 Т/с «Слово офицера»
15.15 «Все для фронта. Все для победы. Герои Днепра»
15.30 «Давай говорить»
16.15 Өмір жолы - Әзілхан Нұршайықов
16.45 Концерт
18.45 «Все для фронта. Все для победы. Они ковали по-беду»
19.00 Т/х «Бауыржан Момышұлы»
20.00 Қорытынды жаңалықтар
20.30 «Online»
21.00 Итоги дня
21.30 Т/х «Шестой пост»
22.15 Кино «28 Панфиловцев»
00.15 «Все для фронта. Все для победы»
00.40 Т/х «Тірі келуге бұйырамын»
02.00 ҚР Өнұраны

АСТАНА

06.00 «Moneytime»
06.30 «ТенгеманияNEXT»
07.00 Аружанмен бой жазу жаттығулары
07.10, 21.00 «Таңдауым сен»
08.10 Разминка с Аружан
08.20 М/ф «Маша и медведь»
10.30, 20.00 Т/х «Абысындар»
12.00 «Келін бақыты»
13.00 «Ел аузында»
14.00 Күндізгі жаңалықтар
14.20 «Moneytime»
14.40 «ТенгеманияNEXT»
15.00 Т/с «Истребители»
17.30 «Ruh.kz»
18.00 «Келіндер»
19.00 Т/с «№309»
20.00, 03.00 «Жаңалықтар»
20.30, 03.30 Новости «20:30»
23.30 Т/х «Бір туған»
00.30 Т/х «Қара нан»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 04.10 «Ән Дария»
06.40 «Той заказ»
07.10, 18.00 «Басты жаңалықтар»
08.00 «Доброе утро»
11.00 «Поле Чудес»
12.00 «Қалаулым»
15.00 «На Самом деле»
16.00 Х/ф «Работа над ошиб-ками»
18.45, 03.10 «Пендеміз ғой»
20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.45 Т/с «Ворона»
22.00, 02.25, 04.55 «П@

UTINA»
23.00 Т/с «Ворона»
00.30 «По законам военного времени»

КТК

07.05 «Кешкі жаңалықтар»
07.30 «Қайсар жесір»
08.30 «Тағдыр қосқан асыл жар»
09.50 Новости
10.30 «Лесник»
12.30 «Чужая»
14.30 «Восточные сладости - 2»
16.35 Мерекелік концерт
18.00 «Махаббат пен жаза»
19.30 Кешкі жаңалықтар
20.00 Астарлы ақиқат
21.00 Вечерние новости
21.40 «Лесник»
01.20 «Сүйікті Дениз»
02.40 «Мерекелік концерт»
03.50 Астарлы ақиқат
04.30 «Әйел қырық шырақты»

ЖЕТИСУ

07. 05 Өн әлемі.
07.30 «Таңжарық» ақпаратты-сазды бағдарлама
09.00 Арнайы репортаж
09.30 Спец. репортаж
10.00 Ем болсын
10.15 Net.laik
10.25 Тарих парақтары
10.45 Д/ф «Кто помнить тебя молодым»
11.00 Телесериал «Ақ күң»
12.00 К/ф «Жаужүрек мың бала»
14.20 Док/сериал «Қардағы қан»
15.20 Концерт «Болашаққа нұрлы көзбен қараймын»
16.45 Ем болсын
17.00 Жаңалықтар
17.20 Новости
17.35 Д/ф «Жастық шағын жоғалтқандар»
18.00 Шашу
19.00 Ұлт пен рух
19.30 Құтты қонақ
20.10 Д/ф «Бәрі майдан үшін»
20.30 Жаңалықтар
21.00 Арнайы репортаж
21.30 Спец. репортаж
22.00 Телесериал «Ақ күң»
23.00 Жаңалықтар
23.30 Новости

31 КАНАЛ

06.00, 04.30 Алдараспан, Шаншар, Нысана әзілдері
07.00 «Айта берсін»
08.00 Өзілдер жинағы
08.00 «Доспехи Бога»
10.00 «Доспехи Бога-2»
12.30 «Шанхайский полдень»
15.00 «Шанхайские Рыцари»
17.30 «Отель Элеон»
20.00 «Информбюро»
21.00 «Гудбай, мой бай»
23.00 Өзілдер жинағы
01.00 «WhatsUp?»
02.00 Келіндер бәйгесі
02.40 Өзіл студио

7 КАНАЛ

06.00 «Қыздар арасында»
07.00 Т/х «Бастық боламын»
08.00, 20.00, 03.00 Т/х «Элиф»
09.00, 23.50 Т/с «Разведчи-цы»
12.10 «Смеяться разреша-ется»
14.30 Гу-гулет
15.00 «Өз ойым»
16.40 «Место встречи изме-нить нельзя»
18.10 «Q-елі»
18.50 Лотарей 6/49
19.30 «Әкесінің баласы»
21.00 Лотерея 777
21.05 Тақиялы періште
21.40 Х/ф «Рокки-3»
00.10 Т/с «Спецотряд «Кобра 11»»
01.30 «Смеяться разреша-ется»
03.45 «Өз ойым»
05.00 «Жеңіп көр»

— Сұхбатқа дайындық барысында мынадай бір деректі көзім шалды. Журналистика саласын таңдауға әкеңіз қарсы болған екен. Егер әкенің тілін алғанда қазір кім болар едіңіз?

— Жақсы сұрақ... Әкем рұқсат бермеді емес, қорықты. Бурабайдың басында қарапайым ғана отбасында ер жеттім. Әкем — механизатор, шешем — үй шаруасындағы әйел. Алдымда ағам ауылшаруашылық техникумын бітірген. Мен қалаған журналистика мамандығы ол кезде тек Алматы қаласында ғана бар еді. Баласын 2000 шақырым қашықтықтағы оқуға аттандырып, сағына, сарғая күткенінен, әкем үшін көз алдында, ауыл іргесіндегі техникумда оқығаным тиімдірек еді. Ал, егер сол кезде әкемнің сөзімен жүрер болсам, өзім қатарлас құрдастарым мен сыныптастарым секілді ауылда жүрер едім. Себебі, қазіргі таңда зоотехник, веттехник, агроном мамандар қажет болмай қалды.

— Содан бала арманыңызға бастар баспалдақты қалай таптыңыз?

— Ол кезде бітіруші түлекке мектептен университетке жолдама берілетін. Журналистика факультетіне бармауымның бір себебі әке сөзі болса, екіншісі осы жолдаманың болмауы еді. Факультетке бар болғаны 100 талапкерді ғана қабылдайды екен. Оның 50-і қазақ тобы болса, жартысы орыс тобы. Мектеп қабырғасында жүргенде спортпен шұғылдандым. Әкемнің інісі қамқорлық танытып, спортқа деген қабілетімді көріп, Қарағанды қаласындағы дене шынықтыру институтына оқуға түсірді. Негізі ол жерде оқимын деген жоспарымда болмаған-ды. Десек те, өткенге көз жүгіртіп қарасам, бүгінгі дәрежеге жетуімнің өзі осы спорт институтында оқуымның арқасы екен. Ол кезде спорттың барлық репортаждары орыс тілінде ғана жарияланатын. Қарағандыда қызметте жүргенімде «Лениншіл

ДӘЛ ОСЫ ӨМІРІМДІ ҚАЙТА СҮРЕР ЕДІМ

жас» газеті мен телеарналардың тапсырысы бойынша спорт тақырыбындағы материалдар мен бейнесюжеттер жолдап тұратынмын. Себебі, спортты жетік меңгерген, терминдері мен айла-тәсілдерін жатқа білетін мен үшін спорт тақырыбында жазу қиыңа соқпады. 1976 жылғы және 1980 жылғы Олимпиадаларда ауыр атлетикадан жүлдегер атанған спортшылар туралы жаздым. Нәтижесінде, Алматы қаласындағы сол кездегі Қазақ телевизиясына спорт комментаторы болып жұмысқа орналастым. 1990 жылдары экономикалық құлдырау болып жатқан тұста, спорттық шараларға қаржы бөлінбей, біздің редакция жабылудың сәл-ақ алдында тұрды. Кейін мені ақпарат бөліміне ауыстырып, сол жерде қызметімді жалғастырдым.

— Ал, бүгінгі спорт журналистеріне деген көзқарасыңыз қалай? Көңіліңіз тола ма?

— Егер, көңілім толмайды десем, өсіп келе жатқан жаңа бір толқынға топырақ шашқаным болар еді. Бәріне бірдей болмаса да, жалпы көңілім толады. «ҚазСпорт» арнасында, республикалық басылымдарда өте сауатты жазып жүрген журналист жігіттер бар. Мәселен, Ғалым Сүлеймен, Есей Жеңісұлы, Мәулен есімді азаматтар бар. Репортажын көріп отырып, материалдарын оқып отырып риза боласың. Сондай-ақ, білімі өте таяз комментаторларды да байқап қаламыз. Ондайда қарның ашады. Есіп Жүнісбаев деген ардагер ағамыз бар, Дүрелі Дүйсебай, Мейрамбек Төлепберген сынды азаматтермен кезінде қатар қазақ тілінде репортаж жүргізуді бастағанбыз. Осы күні ойлаймыз, жастарға түрлі мастер класстар мен кездесулер өткізсек, спорт журналистикасының мектебін қалыптастырсақ па дейміз. Әрине, кереметтей үйретеміз дей алмаймын, десе де қазіргі жаңа буынға бір жол сілтеп жіберу керек секілді.

— Енді кемелденген, ел ағасы атанған шақтағы қызметіңізге оралсақ. Қазақта «Бас болмақ оңай, бастамақ қиын» деген сөз бар ғой. Осы уақытқа дейін журналистика саласында да, мемлекеттік қызметте

ОЛ ОЙЛАҒАНЫНА ОҢАЙ ЖЕТІП, КӨЗДЕГЕНІНЕ КЕЗІГЕ КЕТКЕН АДАМ ЕМЕС-ТІН. БАЛА АРМАНЫНА ҚОЛ СОЗЫП, СҰЛУ КӨКШЕДЕН АРУ АЛМАТЫҒА КӨЗ ТАСТАҒАН БОЗБАЛАНЫҢ АЛДЫНАН ТҮРЛІ ЖАҒДАЙ ТОСҚАУЫЛ БОЛСА ДА, ОНЫ ЖАСЫТҚАН ЕМЕС. КЕРІСІНШЕ, АСҚАН ҰТҚЫРЛЫҚПЕН, ЖАНЫНА СПОРТТЫ СЕРІК ЕТЕ ЖҮРІП, ӨЗІ АРМАНДАҒАН МАМАНДЫҚТЫҢ МАЙТАЛМАНЫ БОЛЫП ШЫҒА КЕЛДІ. СОНДЫҚТАН ДА БОЛАР, МАМАНДЫҒЫНА ДЕГЕН МАХАББАТЫН МАҚТАНЫШПЕН БАЯНДАЙДЫ. БІЗ СӨЗ ЕТІП ОТЫРҒАН БОЗБАЛА 1 МАМЫР КҮНІ МЕРЕЙЛІ АЛПЫС ЖАСҚА ТОЛЫП, ҚАЗАҚ ТЕЛЕВИЗИЯСЫНЫҢ АРДАГЕРІ АТАНЫП ОТЫР. ОСЫ ОРАЙДА, «ӨЛКЕ ТЫНЫСЫ» ЖШС-НІҢ ДИРЕКТОРЫ МЕЙРАМ БАЗАРҰЛЫМЕН СҰХБАТТАСЫП, ЕЛ АҒАСЫМЕН ЕМЕН-ЖАРҚЫН ӘҢГІМЕ ЖҮРГІЗУДІҢ СӘТІ ТҮСКЕН ЕДІ.

де еңбек сіңірдіңіз. Дей тұрғанмен, ғасыр жасаған қос басылымға басшылық етудің де өз жүгі қос болар?

— Әрине, бұл үлкен жауапкершілік, артылған ауыр жүк. Келесі жылы журналистика саласында еңбек еткеніме тура 40 жыл толады. Сол жылдардың басым бөлігі телевизия саласында өтті. Ал, мемлекеттік қызмет деп отырғаныңыз, 5 жыл уақыт Жамбыл облысы әкімдігінің баспасөз қызметінде жасадым. Мемлекеттік қызмет маған көп нәрсені үйретті. Меніңше, журналист — журналист болмас бұрын осындай қызметтен ысылып, тәжірибе алып шыққаны жөн деп есептеймін. Жүз жылдық тарихы бар осындай облыстық қос басылымның басына келемін деп ойлаған жоқпын. Бүгінгі тілмен айтар болсақ, мен осы газеттердің менеджерімін. Бұл жерде 100 шақты адам қызмет етсе, менің басты міндетім — әріптестерімнің жақсы жұмыс істеуіне жағдай жасау. Оларды қызметтік көлікпен қамтамасыз ету, жалақылары мен сыйақыларын беру біздің мойнымызда. Тілшілерге қалай жазу-сызу керектігін үйрету — менің жұмысым емес. Екі газетте екі бас редактор отыр. Оның бірі — «Алаш» әдеби сыйлығының иегері Әміре Әрін, екіншісі — Қазақстан Халықтар Ассамблеясының мүшесі Атсалим Идигов. Өлбетте, шығармашылық

байланыс орнатып, ақылдасамыз. Бәріміздің ойлағанымыз, электрондық басылымның үстемдік етіп тұрған шағында газеттің сапасын түсіріп алмау.

— Онлайн басылым дегеннен шығады... Газеттің өміршеңдігін сақтап қалу кімнің қолында, оқырманның ба, журналистің бе?

— Оқырманның қолында. Бала күнімізде оразамызды ашар-ашпастан газетті таласатармаса оқитынбыз. Ал, қазір оқырман азайды. Смартфондағы жеңіл ақпаратты оқып, төрткүл дүниенің жаңалығынан хабардар болып отыр. Бір кездері, қайта құру орнаған тұста Алматыдағы Әуезов театрына жан баласы бармайтын кездер де орын алған. Әртістер жұмыссыз қалғандай болып, қатты қиналды. Сол секілді, оқырман азайса газет қайтіп күн көрмек? Ал бүгінде театрда аншлағ. Барсаңыз, тіпті билет таппай қалуыңыз мүмкін. Сондықтан, болжау айту қиын. Бәлкім, газет күніне 2 рет шығатын күнге жетерміз, бәлкім тираж саны 500 мыңға баратын уақыт келер. Ол уақыт еншісінде. Қалай десек те газет оқитын адам табылады.

— Бүгінде 20 жыл толып отырған «Жетісу» телеарнасында қызмет еттіңіз. Қазіргі жұмысыңызбен салыстырғанда, қай саланы жаныңызға жақын тұтасыз?

— Қазақшалап айтсақ, мен телевизияның

жілігін шағып, майын ішкен адаммын. Телеарнаның барлық ішкі тірліктеріне араласып, тәжірибелі маман ретінде жастарға білгенімді айтып, үйретіп жүрдім. Ал, мен атап өткен екі редактор өз саласының жілігін шағып, майын ішкен мамандар. Ол кісілерге менің ақыл айтқаным орынсыздау болар. Біліп жатсам, айтамын. Маған жақыны әрине, көгілдір экран. Осы күні мені «қазақ тележурналистикасының ардагері» деп атайды. Содан-ақ байқауға болар. Телевизия саласы өзіме ыстық.

— Аға, енді мамандықты қойып, адамдық турасындағы әңгімеге көшсек. Асқаралы алпыс жасқа толдыңыз. Осы жасыңызға дейін не түйдіңіз: кімнен үйрену керек, неден жирену керек?

— Бұл да бір өте әдемі сұрақ. Өзіңнен өзің үйренуің керек. Үнемі өзіңді тәрбиелеп, қамшылап отыру қажет. «Бір биеден ала да туады, құла да туады» демекші, адамның да жақсы-жаманы болады. Сонда да, адам бойынан жамандықты іздемей, тек жақсы қасиеттерді көруге құштар болу керек. Және сол жақсы қасиетін бойға сіңіре білген жөн. Ал, неден жирену керек десеңіз, өтіріктен аулақ болған жақсы. Басыңды кесіп алса да, шынайдығы айт. Мен осылай ойлаймын.

— Дінімізде «Егер» деп айтуға болмайды деседі. Дегенмен, жастарға сабақ болсын деген ниетпен осы сауалды қойғым келіп отыр. Өткенге көз тастағанда, нені өзгертер едіңіз, нені өзгеріссіз қалдырар едіңіз?

— Ештеңе өзгертпес едім. Дәл осы баспалдақтармен келіп, дәл осы өмірді қайта сүруге бармын. Мен де өздеріңдей жас маман болдым. Бастықтарға ренжитін сәттер көп болатын. Сол кезде «Мен бастық болсам, мен осылай жасар едім» дегенді көп айтатынмын. Қазір сол кездегі ойымды жүзеге асырудамын. Жай ғана, ұсақ-түйек мәселелер төңірегіндегі мысал келтірер болсам, адамның басына неше түрлі іс түседі. Кейде шұғыл жағдай болса, басшылықтан сұрануға тура келеді. Жұмыс сен кетсең тоқтап қалмайды. Ондай кездерде сөзге келмей, әріптестеріме «Бір күн аздық етпей ме, екі күнге барып кел» деп рұқсатымды беремін. Кейбіреулерге аяқ асты қаржылай аванс қажет болады. Қолдан келіп тұрса, неге жәрдем етпеске? Бұның бәрі ұсақ-түйек дүние. Дегенмен, осы ұсақ-түйекке бола бастыққа деген құрметті, адамға деген сенімді жоғалтып алуға болады. Басшы бола тұрып, қол астымдағылардың қолдан келіп тұрған жағдайын шешіп бере алмасам, басшы болғаннан не қайыр?

— Әңгімеңізге рақмет!

Сұхбаттасқан Д. БЕРЕКЕТ

Екінші дүниежүзілік соғыстың (1939-1945 жж.) КСРО аумағында өткен тарихтағы Ұлы Отан соғысының ең бір шешуші кезеңін атқарған қанды соғыс бұл – Сталинград қырғыны. Осы тарихи қаланы қалпына келтіруге 1943 – 1946 жылдары қатысқан 15 жасар Алакөл өңірінің Жайпақ ауылының тумасы, батыр ана Нұрғайша Досбекенова туралы сөз болмақ.

Соғыс деген ұғымның астарында миллиондардың тағдыры жатыр. Қазақстан бойынша осы соғысқа қатысқан 1 370 000 адамның қатарында жер жәннаты Жетісу өңірінің ұл-қыздары да соғысқа аттанды. 1945 жылдың соңында батыс елдерінен КСРО-ға қайтқандар қатарында қазақтар 24 449 адам ғана болған. Тұтқында өлгендер мен қайтып оралған қандастарымыздың саны әлі толық белгіленген жоқ.

Азамат тарихындағы ең бір сұрапыл да алапатты саналған Ұлы Отан соғысының жеңіспен аяқталғанына биыл 74 жыл толып отыр.

Осы мақаланы жазуда себеп болған менің кітап қорымдағы сақталып қалған Талдықорған облыстық «Октябрь туы» газетінің журналисті Қанапия Бекетаевтың 1977 жылы «Жалын» баспасына шыққан «Сексен сегіз қыз» атты зерттеу кітабы. Әскери-патриоттық тақырыпқа бір де бір мақала жазбаппын, сондықтан 9 мамыр Жеңіс күні қарсаңына өмірден өтіп кеткен батыр, батыл аналарды тағы да іздеп, ұрпақтарымен кездесуге тура келді. Соның бірі, әрі бірегейі өмірдің ащысы мен тұщысын көрген, балалар үйінде тәрбиеленген, соғысты өз көзімен көрген Нұрғайша Досбекенқызының өмірдерегі қызықтырды.

Батыр ана Нұрғайша Досбекенова

Нұрғайша апай 1928 жылы 1 қаңтарда Алматы облысы, Алакөл ауданы, Жайпақ (Коммунизм) ауылының тұрғыны ерлі-зайыпты Досбекен мен Зылиханың отбасындағы үш қыздың бірі болып дүниеге келген. Әпкесі Биғайша 1924 жылы, сіңілісі Жаңылсын 1934 жылы туған. Өке-шешелері 1936 жылы өмірден озған соң туысы Әңгібай оларды басқа жетім балалармен бірге, Шелек ауданындағы Қаратұрық ауылында орналасқан «Қором» жетім балалар үйіне алып барған. Ұшарал мен Шелек арасындағы орта жолда екі жастағы сіңілісі Жаңылсын жоғалып кетеді, Нұрғайша апамыздың балаларына айтуына қарағанда «баласы жоқ біреу ұрлап алған болуы керек» дейді. Нұрғайша, Биғайша апаларымыз осы жетім балалар үйінде тәрбиеленіп, білім алады.

Енді осы оқиғаның куәсі болған Шелек ауданы тұрғындарының естелігіне зер салайық: Омайхан Мансұрова, 1921 жылы туған Қаратұрық (Винзавод) ауылында өмірге келген, былай деп хаттаған: «1943 жылы Қаратұрықтан бір топ қыздарды ФЗО-ға шақыртты. Соның ішінде «Қором» балалар үйінің қызы Досбекенова Нұрғайша да болды» деп жазған 2005 жылғы 15 тамыздағы естелігінде. Ал Арупхан Садиев 1920 жылы туған, осы естелікке өз қолын қойып куәландырған. 3-ші куәгер Анархан Садиева, 1921 жылы туған, ол былай деп еске алады: «Мен де Досбекенова Нұрғайшаны ФЗО-ға оқытып, Сталинградқа алып кеткендігін растаймын. 2005 жылы 17 тамыз. Бұл 3 куәгер адамның естеліктері расталған құжат Нұрғайша апамыздың қызы Есенбаланың қолында бар».

Нұрғайша апамыздың жас күніндегі мінезі қайсар, айтқанынан қайтпайтын, ештеңеден тайсалмайтын, ер мінезді, жетімдік өмірдің қиын белестерінен тайынбай өмір сүрген құрбыларының бірі болған. Болашақ 11

СТАЛИНГРАД ҚЫРҒЫНЫНЫҢ куәсі болған БАТЫР АНА

Осыдан тура 78 жыл бұрын Кеңес одағына баса көктеп кірген неміс фашистері әлемді соғыс дүмпуімен билемек болды. «Аспанға қарап оқ атпа, өзіңнің түсер басыңа» дегендей, адам қанын судай төккен неміс басқыншылары ақыры өзі қазған орға өзі құлады. Алайда, сұрапыл соғыста 64 миллион адам қаза тауып, 110 миллион адам жарақат алып, мүгедек болды, 42 миллион бала жетім қалды. Кеңес одағы бойынша 6,8 миллион жасауыңгер қаза тауып, 4,4 миллион адам іс-түзсіз кеткен. Жалпы демографиялық шығыны 26,6 миллионды құраған қанды майданның тигізген зардабы көп. Жер мен көкті дүр сілкіндірген қанды майданнан Қазақстан да тысқары қалған жоқ. Кеңестер одағының құрамында болғандықтан, бәрі де «Отан үшін» деп от кешкен жасауыңгерлер майданда ұрыс салса, тылда еңбек еткендер қатарында буыны қатпаған баладан бастап, еңкейген кәріге дейін майдан жасауыңгерлерін азық-түлік, киім-кешек, қару-жарақтармен қамтып отырды. Ұлы Отан соғысына Қазақстаннан 1,5 миллионға жуық азамат қатысып, оның 495-і Кеңес Одағының Батыры атанды. Сол сұрапыл соғыста қираған қалаларды қалпына келтіруге атсалысқан отандастарымыз да жетерлік. Солардың бірі, Сталинград қаласын қалпына келтіруге еңбек еткен жетісулық арулар туралы тарихшы Құлтай Нұрқалбайұлының «Сталинград қырғынының куәсі болған батыр ана» атты мақаласын назарларыңызға ұсынамыз.

баланың анасы атанған батыр, батыл ана Сталинград майданы болған жерге өзі сұранып барғандығын, өз балаларына еске алып айтып отырады екен.

Жоғарыдағы ФЗО-ға оқуға жіберді деген естеліктердегі ФЗО Ресейдің Кемеров облысындағы Старокузнецк қаласындағы жұмысшы жастар даярлайтын оқу орнына олар 1943 жылы Шамалған станциясынан поездға мініп, Ресей жеріне аттанған.

Енді журналист, зерттеуші Қанапия Бекетаевтың кітабына зер салайық: Бірінші ранғылы ведтехник Илья Василиевич Каров былай еске алады: «...Мына қыздар, сіздердің жерлеріңіз – жетісулықтар. Старокузнецкийдегі алты айлық фабрика-завод

оқушыларын даярлайтын мектепте оқитын көрінеді. Сонда істейтін Павлов деген танысым бар еді, ол маған мынадай хат жіберіпті: «Құрметті, Илья Василиевич! Мына суреттегі қазақстандық қыздар майданға жіберуді өтінеді. Жергілікті әскери комиссариатқа хабарлайын десем өте жас, ең үлкені 17де ғана. Мүмкіндігің болса Момышұлына айтып қарындастарына хат жаздыр. Оларды соғыстан гөрі тылға барғанды айт», – депті. Сізден өтінерім, осындай отансүйгіш комсомолецтерді тәрбиелеп өсірген ата-аналарына біздің атымыздан алғыс айтыңыз. Сонан соң Қазақстан Ленин комсомолының Ортақ комитетіне кіріп ұсыныс жасарсыз», – деген (Бекетаев К. «Сексен сегіз қыз». – Алматы: «Жалын», 1977. 6-7 бет)

Қыздар 1943 жылдың 15 сәуір айынан бастап Старокузнецкий ФЗО-да алты ай оқып жұмысшы мамандығын алған.

Сексен сегіз қыздардың 15-17 жас арасындағы гүлі ашылмаған жетісулық қыздар Старокузнецк қаласынан 1943 жылдың қазан айының басында Сталинград қаласына поездбен аттанады. Ұлы қырғын соғыста қираған Сталинград қаласын қалпына келтіруге ат салысуға келген Алматы облысының қазақ, ұйғыр, орыс қыздары үш ай жол азабын тартып 1943 жылы 31 желтоқсанда қираған әлі де соғыс жалыны өтіп жатқан қалаға жеткен, жалпы әлемге әйгілі соғыс болған қалада қыздар 1355 күн қатерлі де қиын уақыттарын, бар жастық жігерін, күшін Отан үшін қызмет еткен қыздардың бірі Нұрғайша апай да болды.

Атағы айдай әлемге белгілі Еділді жағалай салынған, сан жылдар сәулет өнерінің туын тіккен әсем қаланың сол кездегі сиқын көргенде аң-таң қалдырып, бұрқыраған ашудан жүректері тулап, қаз қалпында қираған қала кеше ғана көре берсең көз тоймайтын үйлер мен ғимараттар, басқа да білім ордаларының, заводтар мен театрлардың қалдықтары. Шынжыр табанды шашылып, төңкеріліп алып танктермен қирап, күйген автомашиналар, қираған вагондар. Неткен зұлымдық! Неткен қасірет! «Тас ошағың талқан болғыр Гитлер» деп жиі еске алушы еді», – дейді Нұрғайша апаның балалары.

Жетісулық сексен сегіз қызды басқарып барған Жамбыл ауданы, Майбұлақ ауылының тумасы Алматы облыстық комсомол комитетінің жауапты қызметкері 17 жастағы Жұмақыз Кемербаева Сталинградқа алғашқы барғандағы көргендерін былай деп еске алады: «...Біз Сталинградтан тоғыз шақырым төмен орналастық. Мұнда солдаттарға арналған темір каска, қасық пен шәшке жасайтын завод бар екен. Ұш қабатты завод құрылысының үстіндегі екеуі жау самолеттер

тастаған бомбалардан тас-талқаны шығыпты. Тек астыңғысы мен подвалы ғана аман. Ал үлкен алаңның ортасында қызыл кірпіштен қаланған аласалау жалғыз үй қалыпты. Сыртынан көз жіберсеңіз, оқ салған іздер кәдімгі құмырсқаның илеуіндей құжынап көрінеді. Жетекшіміз Анатолий Шагон деген солдат еді.

...Әуелгі жұмысты қираған жердегі жарылғыш заттар мен көміліп қалған қару-жарақтарды жинаудан бастадық. Күн суық, жататын орын жоқ. Біздің қыздар небәрі бес-ақ вагонға бөлініп орналасқан. Ішімізде қырғыз бен дүнген, тәжік пен өзбек қыздары да бар. Сол жерден тағы да он шақты орыс қызы мен басқа республикалардан келген көптеген адамдар қосылған. Үш мыңнан астам құрылысшының тамақтанатын орыны біреу-ақ болатын. Салыстырмалы түрде қарағанда, Қазақстанның Алматы облысынан (ол кезде Талдықорған облысы Алматы облысына қарайтын) барған сексен сегіз қыз жас жағынан қарағанда басқаларынан әлдеқайда кіші болып шықты. Ең алды он жеті (ол – жалғыз мен едім), арты он бесте ғана. Сондықтан №1 трестің бастығы Коротенко (аты-жөні есімде қалмапты) деген кісі арнайы вагон беріп, айрықша жағдай жасады. Ең алдымен бізді тамақтандырып, сонан соң кезекті басқаларға беретін болды», – деді (20-21 бет)

Жетісулық қыздар трактор зауытында, госпитальда тағы басқа мекемелерде, қайда жіберсе сонда жұмыс жасады.

Жас, қайсар, айтқанынан қайтпайтын Нұрғайша қыздың асханадағы бір «өнерін» былай деп еске алады, жетекшісі Жұмағыз: «...Өзімізге тиесілі екі тілім қара нанымызды алып, бір-бір шөміш ботқаның кезегіне тұрғанымыз сол еді, аяғын сылти басып, артымыздан келген шомбал сары Соняның қолындағы нанды жұлып алды. Қайтаруын өтініп едім: «Тамақ асырап Сталинградқа келгенше, ауылыңда тезек термейсің бе! Мә, саған нан», - деп шоқпардай жұдырығын көрсетті. Ашуымның келгені соншалық, сол сәтте аспазшы темір табағыма құя берген ыстық ботқаны бетіне шашып кеп жібердім. Екі көзі шатынап, терісіне сыймай тұрған Нұрғайша Досбекенова қолындағы асын жұлып алып, қақ бастан тартып-тартып жіберді.

Ыстық ботқа бетін күйдіріп, екі көзін тырмалай берген әлгі дәудің құлын дауысы шығып, бізді балағаттың астына алды. Қайдан сап ете қалғанын білмеймін, Коротенко жүгіріп келді де, жақтан екі тартып, аяғындағы ауыр ботинкамен бір тепті.

...Ол (Нұрғайша – Қ.Н.) жастығына қарамай, жұмысты да жақсы істейтін. Жасаған қателігін де тез мойындап, басқалардың ондай болмауына көмектесетін», – деп Нұрғайша жас, өжет қыз туралы өз пікірін ашық айтқан екен. (сонда 40-41 бет)

Нұрғайша батыр, батыл ананың өмір бойы өзіне тән, ерекшеленіп тұратын мінезі бар еді. Шындықты бетке айтатын, әділ, тура сөйлейтін құрбы-құрдастары, абысын-келіндерінің, жалпы ауылдастарының арасында сыйлы өмір сүрген жан.

Сонымен қираған қаһарман Сталинград қаласын қалпына келтіруге ат салысқан жетісулық сексен сегіз қыз өз жас өмірлерінің 1355 күнін қиындықта өткізіп, 1946 жылы 26 қыркүйекте елге аман-есен оралады.

1976 жылы Қазақ телевизиясындағы қыздардың кездесуі

Сөз орайы келіп тұрған соң, тек бұрынғы Талдықорған облысының он қыз Сталинградқа өз еркімен барған: Қаншайым Батыршина, Қаныбике Мырзатаева Ақсу ауданы Діңгек ауылынан; Бибіш Батырбекова Андреев ауданы Комсомол ауылынан; Досбекенова Нұрғайша Алакөл ауданы Жайпақ ауылынан; Шәрбану (әкесінің аты жазылмаған) Алакөл ауданынан; Оралтай Тайбекова Киров ауданы Кировский кентінен; Зейнеп Зурдинова, Шорбанқыз Либерева, Күмісхан Мұсаханова, Бипа Мырзағұлова барлығы да Панфилов ау-

Ерлі-зайыпты Тасболат пен Нұрғайша апай

даны Айдарлы ауылынан.

Зерттеуші-журналист Қанапия Бекетаев сексен сегіз қыздың өткен ғасырдың 70-80 жылдары талай тер төгіп қырық бірін ғана тапқандығын айтпақпыз. Бұл талантты журналист 1980 жылы «От оранған он бір қыз» мақаласы шығыпты. («Ел ырысы – ердің ісі». – Алматы, 1983. 50-60 бет)

Елге оралған соң Нұрғайша апамыз өзінің әпкесі Биғайшаны Шелек ауданынан тауып алып, комсомол жолдамасымен Бөрілітөбе

Нұрғайша апай ұл-қыздарымен

ауданы Қызыл Октябрь колхозына барып, жұмысқа орналасып осы жерде болашақ жары Павлодар облысы Бесқарағай ауылының тумасы, ұстаз Тасболат Алдекеновпен (1912-1994 ж.) 1947 жылы отбасын құрып, өмірге 11 ұл-қыз әкеледі: Нұрбөпе, Алпыс, Есенбала, Бақытгүл, Алмагүл, Айгүл, Дариға, Әлсейіт, Бибігүл, Бота және Жансейіт. Қазір батыл ананың ұл-қыздары, немере-шөберелері облыс әлеуметтік-экономикасын көтеруге ат салысып, абыройлы еңбек жасап жүргендігін айтпақпыз.

Әпкесі Биғайша (1928 – 2014 жж.)

Нұрғайша апамыз көршілері Дәкібас, Сарқыт әжемен, Күлиза, Нұрғайша, Күлкен, Айтжан, Тұрар, Қарашаш т.б. көршілері, құрбы-құрдастарымен тату-тәтті тұрғандығын балалары еске алады. Ұлы Отан соғысын көзімен көріп, ардагер атанған батыр анамызға 1941-1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысындағы жеңіске 40, 50, 60 жылдық мерекесі медалімен, «Нұр Отан» ХДП Алматы облыстық филиалының Ұлы жеңіске 65 жыл толуына құттықтау хаты, көп жылдық

58 қыздың жетекшісі Жұмағыз Кемеребаева

колхоз-совхозда атқарған еңбегі үшін «Еңбек Ардагері» медалімен (1978 ж.) марапатталған.

Нұрғайша апамыздың 11 бала өсірген батыр ана ретінде ең қымбат марапаты бірінші дәрежелі «Даңқты ана» орденімен (1975 ж.) және ҚР Президенті Н.Назарбаевтың қолы қойған 2012 жылғы 28 мамырдағы жарлығына сәйкес «Алтын алқа» алқасымен марапатталды, тағы басқа көптеген грамоталары мен алғыс хаттары бар.

Батыр, батыл ана өзі туралы 1975 жылы 9 мамыр күні Қаратал аудандық «Коммунизм жолы» газетінде «Отаным отқа оранғанда...»

Ленин комсомолының мүшелері қазір де алдыңғы толқын аға ұрпақтың ізгі дәстүрін жалғастырып келеді. Совет Одағының алып құрылыстарындағы жастардың жасампаздық істері бұған айқын дәлел. Демек, Ұлы Отан соғысындағы совет халқының ерен ерлігі бейбіт еңбекке ұласты деген сөз...» Нұрғайша Досбекенова

Апамыз туралы өткен ғасырдың 80 жылдарында «Қазақстанның құрметті журналисті» Қаратал аудандық газетінің жиырма жылдан аса бас редакторы болған қарымды қаламгер, ақын Мәкен Өсербаева да қалам тартқанын айтқанымыз жөн болар.

Жетісулық сексен сегіз қыз туралы:

– «Лениншіл жас» газеті 1973 жылы 27 тамызда «Бір шымшым топырақ» деген очерк басқан.

– Республикалық ұйғыр тілінде шығатын «Иена һаяг» газеті 1975 жылы 29 шілдеде мақала басып, сексен сегіз қыздың кейбір суреттерін басқан.

– Қазақ телевидениесі 1976 жылы 1 сәуірде Сталинград қаласын қалпына келтіруге қатысқан сексен сегіз қыздың он жетісімен кездесу өткізген. Нұрғайша апамыз қатысып, өз естелігін телекөрермендермен бөліскен.

– «Қазақ әйелдері» журналы 1976 жылы 4-санында «Олар сексен сегіз қыз еді...» деген мақала жарияланған.

Қызы Есенбала: «Анамыз Нұрғайша өзінің кіндік қаны тамған жерін жасы ұлғайған уақытында жиі айта беретін болды. Біз әкеміз, балалары анамыздың 75 жасқа толғанда үлкен бір сый көрсетсек деп 2003 жылы Алакөл ауданы, Жайпақ (Коммунизм) ауылына алып барып ескі бабалары найман-қаракерей жерленген қорымға құран бағыштап, туған-туысқандарымен

қауыштарған едік. Анамыздың ерекше шаттанып, қуанғаны әлі есімнен кетпейді», – дейді.

Ауылына сыйлы Нұрғайша апаға Қаратал ауданының басшылары жылда 9 мамыр – Жеңіс күні зор құрмет көрсететін, Талдықорған қаласының бұрынғы әкімі Ермек Алпысов батыр, батыл, ардагер анаға екі бөлмелі үй сыйлады.

Асыл анамыз 2014 жылы 21 маусымда 86 жасында өмірден өтті. Артында атын өшірмейтін ұрпақтары қалды.

9 мамыр – Жеңіс күні, сан мыңдаған ұрпақ үшін ортақ мереке. Уақыт өз дегенін жасайды,

1938 жылғы "Қором" жетім балалар үйінің жеткіншектері

деген көлемді естелік мақала жазыпты, соған көңіл бөлейік: «...1942 жылдың көктемі. Ол кезде жасым он бесте еді. Шелектегі балалар үйінде өзіммен бірге тәрбиеленген Соня Исабекова мен Гүлшам Исламбақиева үшеуіміз қазақстандық сексен сегіз қыздың қатарына келіп қосылдық. 1355 күн сонда болып, Ленин комсомолының еңбек сүйгіштік ізгі дәстүрін кейінгі ұрпаққа мұра еттік. Қазір мен «Қоржынкөл» совхозында тұрамын. Тоғыз балам бар. Ересектері совхозда жұмысшы.

жыл өткен сайын біздің соғыс ардагерлеріміз бен тылда аянбай тер төккен жандардың қатары күннен күнге сиреп келеді.

Сондықтан, майдангерлерімізді, еңбек ардагерлерін сыйлап, құрметтеп оларға қамқорлық жасап, дәріптеу – басты борышымыз болмақ.

Құлтай НҰРҚАЛБАЙҰЛЫ,
тарихшы-өлкетанушы.
Талдықорған қаласы

На пресс-конференции перед журналистами и общественностью выступил начальник Департамента полиции Алматинской области генерал-майор полиции Мурат Урумханов.

Мурат Урумханов сообщил, что ДТП, в котором погиб 27-летний Марат Тулемисов, произошло в ночь с 25 на 26 апреля в поселке Панфилов Талгарского района. «Дорожная авария произошла с участием мотоцикла марки «Kawasaki», которым управлял гражданин Узбекистана

пытался скрыться от преследования экипажа дорожно-патрульной полиции, внимание которого он привлек из-за нарушения скоростного режима и отсутствовавшего государственного регистрационного номерного знака» - проинформировал Мурат Урумханов.

В АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТНОЙ ПОЛИЦИИ ПРОКОММЕНТИРОВАЛИ ДТП С УЧАСТИЕМ МОТОЦИКЛИСТА

Кудайбергенов Оманжан, 1995 года рождения, допустивший наезд на пешехода в ночное время. Сам мотоциклист также получил серьезные травмы в ДТП и был госпитализирован в областную больницу. Необходимо отметить, что мотоциклист

На пресс-конференции озвучили, что по факту ДТП с назначением необходимых экспертиз проводится досудебное расследование, предусмотренное ст.345 ч.3 Уголовного кодекса Республики Казахстан, которое находится в производстве

областного Департамента полиции. И все необходимые следственные действия, направленные для объективного исследования всех обстоятельств данного дорожно-транспортного происшествия, находятся под личным контролем главы

полиции региона, а также на особом контроле МВД РК. «Возбуждено также уголовное производство в рамках которого проверяется правомерность действий наших двух патрульных полицейских. В случае выявления с их стороны

каких-либо нарушений законности, то оба сотрудника будут привлечены к уголовной ответственности. В ходе расследования произведен допрос всех свидетелей и очевидцев ДТП, в том числе и автора видео. Непосредственное участие полицейских в дорожной аварии исключается. Это подтверждается показаниями свидетелей, осмотром самой патрульной автомашины, на которой отсутствуют какие-либо технические повреждения, сопутствующие столкновению транспортных средств.

В этом смогли убедиться близкие и друзья погибшего Тулемисова, которые ознакомились с материалами расследования и также осмотрели автомобиль» - отметил М.Урумханов.

Представителям масс-медиа и общественности представили запись видео, где мотоциклист-нарушитель на высокой скорости пытается скрыться от патрульного экипажа.

ДЕНЬ ЕДИНСТВА

Талдыкоргане в парке культуры и отдыха «Жастар» в честь Дня единства народа Казахстана прошел праздничный концерт.

Мероприятие началось с ознакомления гостей и участников праздника с выставками поделок ручной работы и народного ремесла,

подготовленными этнокультурными объединениями Ассамблеи народа Казахстана области. В продолжение праздника участники насладились музыкально-хореографическим представлением «Сюита дружбы», организованным городскими и областными танцевальными коллективами, а также артистами областной филармонии имени Суюнбая.

Затем с поздравительной речью к народу взял слово глава областного центра Галымжан Абдраимов. «От души поздравляю талдыкорганцев и гостей нашего города с Днем единства народа Казахстана. Сегодняшний праздник олицетворяет то единение, взаимопонимание и братство, которое мы сохранили и продолжаем развивать за годы Независимости. Это день, когда становится особенно очевидным, в чем заключается подлинная мощь и единство народа страны. Дружба между народами – высший этап развития общественных отношений. Как особо отметил Первый Президент Казахстана Нурсултан Назарбаев: «Все наши успехи достигнуты только благодаря единству казахстанцев, доверию друг к другу, спокойствию и политической стабильности». Сегодня мы уважаемое и сильное государство, благодаря взаимопониманию разных этносов нашей страны, сплотившихся в единое целое под сводами казахстанского шанырака. С праздником, с Днем единства народа, – отметил глава города.

Концертная программа, с участием звезд казахстанской эстрады и местных творческих коллективов, стала продолжением праздничного дня.

В ТАЛДЫКОРГАНЕ ОПРЕДЕЛИЛИ ЛУЧШЕГО КОМАНДИРА АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ. ЭТОТ КОНКУРС СРЕДИ УЧАЩИХСЯ СТАРШИХ КЛАССОВ ЕЖЕГОДНЫЙ. ЖЕСТКАЯ КОНКУРЕНЦИЯ, СЕРЬЕЗНЫЙ ОТБОР, ФИЗИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА, ВОПРОСЫ НА ЗНАНИЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ПРАВОВЫХ НОРМ И ОБЩЕВОЙСКОВЫХ ДИСЦИПЛИН БЫЛИ ПРОДЕМОНСТРИРОВАНЫ ЛУЧШИМИ КОМАНДИРАМИ ОБЛАСТИ НА БАЗЕ НАЗАРБАЕВ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ ШКОЛЫ ГОРОДА ТАЛДЫКОРГАН.

«УЛАНЫ» ВЕЛИКОЙ СТЕПИ

Военно-патриотический конкурс среди учащихся 10-11 классов общеобразовательных школ региона прошел под девизом «Ұлы дала ұландары». Мастерство 18 джигитов оценивали ветераны Афганской войны, участники боевых действий на Таджикско-афганской границе, а также представители Департамента по делам обороны Алматинской области, отдела военной подготовки Научно-практического центра Департамента образования и специалист отдела патриотического воспитания Молодежного ресурсно-го центра.

Ребята показывали свою подготовленность в спортивных состязаниях, в сборке и разборке автомата Калашникова на время, выполняли нормативы по отжиманию от пола. Для проверки теоретических знаний было организовано тестирование вопросов. Один из красочных моментов стала демонстрация на ринге искусства рукопашного боя. Творческий конкурс позволил ребятам в полной мере раскрыть свои способности. По словам организаторов, публичные выступления - это практика саморазвития, освоение актерского мастерства, преодоление себя, расширение своих возможностей, а главное, работа с уверенностью, смелостью.

По итогам военно-патриотического конкурса Лучшим командиром 2019 года стал Ақтілек

Ахметов из Саркандского района. I место завоевал Мағжан Жумабаев, лучший командир Карасайского района, II место – командиры из Аксуского и Жамбылского районов Ақтілек Еркінбеков и Қуандық Аружан. III место заняли Қалдыбек Улихан и Сымат Самғат, ребята из Енбекшиказахского и Коксуйского районов. В номинации «Білімді командир» был удостоен ученик 11 класса Назарбаев Интеллектуальной школы города Талдыкорган Ернар Омирзаков.

ЕЖЕГОДНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ ФОНТАНОВ ОТКРЫЛСЯ В ТАЛДЫКОРГАНЕ

В Талдыкоргане на центральной площади состоялось торжественное открытие сезона фонтанов. Разделить радость с жителями и гостями города приехал аким города Галымжан Абдраимов.

В своей поздравительной речи он подчеркнул, что новые светомузыкальные фонтаны на центральной площади стали красивым украшением Талдыкоргана. «Дорогие жители и гости города, наступила пора, когда можно гулять и любоваться красотами нашего любимого Талдыкоргана. Благодаря инициативе акима области Амандыка Баталова у нас построены лучшие фонтаны. Вода приятно отражается на состоянии души, благотворно влияет на здоровье. Поэтому по сложившейся в мировой архитектуре традиции город всегда украшают фонтанами. Во многих крупных городах мира: Лас-Вегас, Сочи, Дубай, Нур-Султан есть традиции открывать сезон фонтанов, теперь и у нас каждое последнее воскресенье апреля будет отмечаться этот праздник, – сказал Галымжан Абдраимов.

В семи фонтанах очень интересная игра подсветок. Они состоят из трех разных, независимых чаш. Два фонтана относятся к «классическому» типу. Одна чаша относится к «пешеходному». Каждый кто посетил этот праздник смог получить не только пространственные, но и тактильные ощущения. Теперь это место еще одна достопримечательность нашего любимого города.

Как сообщает Пресс-служба АДГСПК РК в ходе брифинга в АДГСПК руководитель Штаба Нацбюро Хаким Кушкалиев презентовал проектный офис Национального бюро по противодействию коррупции.

В НАЦИОНАЛЬНОМ БЮРО СОЗДАН ПРОЕКТНЫЙ ОФИС ПО ПРИНЦИПУ ОТКРЫТОГО ПРОСТРАНСТВА «OPEN SPACE»

«Сегодня планомерно осуществляется процесс трансформации государственных органов. И конечно, Национальное бюро по противодействию коррупции не является исключением. Как мы сообщали ранее, была утверждена Дорожная карта развития Антикоррупционной службы на трехлетний период. Документ направлен на коренные, современные преобразования практически по всем линиям деятельности органа. Это совершенствование кадровой политики, централизация и цифровизация внутренних процессов, открытость и клиентоориентированность органа, усиление международного сотрудничества, а также информационной безопасности», - отметил Хаким Кушкалиев. По его словам, в рамках дорожной карты планируется реализовать 15 проектов. «Конечно, их эффективность во многом зависит от человеческих ресурсов и правильной организации данной работы. Поэтому Председателем Агентства А.Ж.Шепкбаевым было принято решение о создании в Нацбюро проектного офиса. Его главной целью является качественная реализация дорожной карты и внедрение проектного подхода в деятельность органа. Наш офис расположен на 5 этаже здания», - подчеркнул он. Проектный офис создан по принципу открытого пространства «open space», где отсутствуют какие-либо барьеры, в том числе и стены, для эффективного взаимодействия. Все прилегающие кабинеты трансформированы в стеклянные кабинеты в едином стиле без отдельных приемных, что позволило оптимизировать рабочие площадки и разместить сотрудников подразделения в одном месте. Полагается, что новый формат работы будет способствовать укреплению командного духа, благотворно скажется на мотивации и создаст особую творческую атмосферу.

Как отметил руководитель Штаба Хаким Кушкалиев, главной составляющей проектного офиса являются человеческие ресурсы. Поэтому туда были отобраны наиболее креативные и инициативные специалисты. Все, кто задействован в проектах, прошли обучение у сертифицированного тренера с закреплением необходимых навыков управления проектами. «Не секрет, что текущая деятельность и загруженность сотрудников не позволяют полноценно реализовывать проекты, поэтому отдельные из них были освобождены от повседневной работы. Тем самым мы создали все условия для эффективной реализации проектов в рамках Дорожной карты Нацбюро», - отметил он. В целом проектный офис будет работать по принципу «от идеи к воплощению». Интересные мысли и предложения будут прорабатываться в формате Brainstorm (мозговой штурм). Реализация указанных мер позволит значительно повысить профессионализм, эффективность и открытость Нацбюро, ориентированного на высокое доверие граждан.

Полосу подготовила А. МҰРАТҚЫЗЫ

Бейсенбі - Четверг, 9 мамыр

 	ҚАЗАҚСТАН
06.05 Концерт 06.35 «Элвин мен Алақоржындар» 07.00 «TANSHOLPAN» 10.00 «Қасым» 12.10, 00.40 «Konil tolqyny» 12.30,14.55, 16.30, 18.30 «ERLIKKE TAGZYM» 12.35 «Armaiı joba» 13.00, 20.00, 03.00 AQPAPAT 13.15 Концерт «Сағындырған өндер-ай» 15.00 М/ф «Мейірімді динозавр» 16.35 «Көкжалдар» 18.35 «Көңілашар» 20.35 Концерт «Өндер мен жылдар» 22.50 Т/х «Ертұғырыл» 00.50 Футбол 03.35 «Мергендер»	17.55 «Светлой памяти павших в борьбе против фашизма» Минута молчания 18.45, 03.35 «Ұлы жеңіс күні» концерт 20.00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ» 20.45 «Диверсант» 22.00, 02.50 «П@УТИНА» 23.00 «Диверсант» 01.00 «По законам военного времени-2»

ХАБАР

06.00 Әнұран
06.00 «Жеңіс күніне арналған концерт»
07.30, 08.10, 09.10 «Таңғы хабар»
08.00 Жаңалықтар
09.00 Новости
10.20 М/ф «Отырарды қорғау»
10.25 «Все для фронта. Все для победы. Плечом к плечу»
10.40 Т/х «Тірі келуге бұйырамын»
11.50 «Все для фронта. Все для победы. Герои Курской битвы»
12.00 Жаңалықтар
12.10 Концерт «Ерлікке тағзым»
13.00 Новости
13.10 «Все для фронта. Все для победы. Герои Будапештской операции»
13.30 Т/с «Слово офицера»
15.30 Т/с «А зори здесь тихие»
19.00 Т/х «Бауыржан Момышұлы»
20.00, 23.45 Қорытынды жаңалықтар
20.30 «Қара кемпір»
21.00 Итоги дня
21.30 Т/х «Шестой пост»
22.15 Концерт «Отан деп соққан жүрегі»
00.15 «Өмір жолы» - Әзілхан Нұршайықов
00.45 «Все для фронта. Все для победы. Герои Висло – Одерской операции»
01.00 Концерт «Ерлікке тағзым»
01.50 «Все для фронта. Все для победы. Герои – комбаты»
02.00 ҚР Әнұраны

АСТАНА

06.00, 03.00 Жаңалықтар
06.30, 03.30 Новости «20:30»
07.00 «Майдангерлер»
07.30, 14.00 Концерт «Жеңіс өндері»
08.00 М/ф «Алдар көсе»
09.00 М/ф «Маша и медведь»
10.00 Т/с «А зори здесь тихие»
15.00 Т/с «Истребители»
16.00 «28 Панфиловшылар»
18.40 Х/ф «В поисках мамы»
21.00 Т/х «Таңдауым сен»
22.00 Т/х «Абысындар»
23.30 «Бір туған»
00.30 Т/х «Қара нан»
02.30 «KazNet»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 04.40 «Ән Дария»
07.00 «Тамаша City»
07.50, 18.00 «Басты жаңалықтар»
08.45 «Ұшқалақ»
09.00 «День Победы»
12.00 «Қалаулым»
15.00 Москва. Красная площадь. Парад, посвященный дню победы.
16.00 «В бой идут одни старики»

Жексенбі - Воскресенье, 12 мамыр

 	ҚАЗАҚСТАН
06.05 «Қайырлы кеш, Қазақстан!» 07.30Т/х «Айналайын» 09.15, 04.20«Ақсауыт» 09.40«Ұлы дала сазы» 09.55 М/ф 10.50, 02.45«Дара жол» 12.10, 03.50 «Тұлға» 20.45, 13.10 М/ф 13.55 Т/х «А4» 14.45 «Көңілашар» 16.15 Комедия «Мегатой» 18.20 «Беу» Ток-шоу 20.00Апта 21.00 «Жахан сапар» 21.15 КТА 22.50 Т/х «Ертұғырыл» 00.40 Концерт 03.55 «Ақсауыт»	08.15, 10.15«Все для фронта, все для Победы» 08.30 Самопознание 08.45, 09.00М/с 10.30, 00.55«Тарих. Тағдыр. Тұлға» 11.15«Қызық таймс» 12.15 «Қарақатпен шай» 13.00«Миллион кімгебұйырады?» 13.45 Концерт 15.35Х/ф«Шестой пост» 19.15 «Жұлдызды жекпе-жек» 21.00 «Жеті күн» 22.00 Большая неделя 22.40 Кино«Кенже» 00.10 Сериал «Вишневый сезон» 01.40 Концерт

АСТАНА

06.00«Казнет»
06.30, 21.10 Т/х «Таңдауым сен»
07.30,08.00, 11.40, 13.00 М/ф
09.30, 11.00«Монеу тайм»

Жұма - Пятница, 10 мамыр

 	ҚАЗАҚСТАН
06.05 Қазақстан эстрада жұлдыздарының қатысуымен концерт 06.35 М/х. «Элвин мен алақоржындар» 07.00 «TANSHOLPAN» бағдарлама 10.00 «Қасым» фильмінде 12.10 «Kelbet» 12.35 , 18.20 «Көңіл тоқыны» 13.05 «Назар аудар» театрының концерті 15.25 « Әйгерім» драмасы 17.30 «Қызық екен» 19.10 Т/х. «Іздедім сені» 20.00 AQPAPAT 20.35 Арнайы жоба 20.55 «QAREKET» 21.50 Т/Х Саған сенем 22.50 Т/х «Ертұғырыл» 00.40, 05.10 «Parasat maidany» 02.10 Т/х. «Достар» 02.40 Т/х. «Жүрекке жол» 03.25 Мәшүк туралы дастан» 04.40 «Тұлға»	

ХАБАР

06.00Тамаша
07.00 М/с. «Тобот»
07.30,08.10,09.10 «Таңғы хабар»
08.00, 12.00Жаңалықтар
09.00, 13.00 Новости
10.00 Концерт «Надо мной небо синее»
11.15 , 00. 45 «Тірі келуге бұйырамын» Т/х
12.10, 21.30 Т/Х «Шестой пост»
13.10 Сериал «Слово офицера»
15.10 Из цикла документальных фильмов «Все для фронта. Все для победы», Герой операции «Багратнои «Герои-комбаты»
15.30 Кино «Офицеры»
17.00 «Тарих. Тағдыр. Тұлға»
17.50 «Железный путь к победе»
18.10 Концерт «Тәуелсіздік тірегім»
20.00Қорытынды жаңалықтар
20.30«Бетпе-бет»
21.00 Итоги дня
22.15 х/ф «Стелс»
00.15 «Авиация», «Экономисты», «Шахтеры»
01.35 «Герои войсковой разведки» «Пограничники»

АСТАНА

06.00 Күлдірген
07.00 Аружанмен бой жазу
07.10,21.00Т/х. «Таңдауым сен»
08.10 Разминка с Аружан
08.20 М/ф. «Маша и медведь»
10.30, 22.00 «Абысындар» т/х
12.00Т/х. «Келін бақыты»
13.00 х/ф «Спасти землю»
15.00 сериал «Истребители»
17.30М/ф. «Алдар көсе»
18.00 «Келіндер» жобасы
15.00 Сериал «Кривое зеркало души»
19.00 Т/х. «№309»
02.30 «Күлдірген» әзіл-сықақ

ЕВРАЗИЯ

06.00,03.55Ән дария
07.00 «Тамаша City»
07.45 Жұма уағызы
08.00, 18.00 Басты жаңалықтар
08.50 «Ұшқалақ»
09.00 Легандарное кино
10.45 «Луче всех»
12.00 «Қалаулым»
20.45 «Поле чудес»
21.50 Х/ф «Кровь не вода»
23.00,02.10,04.40 Паутина+
00.00 Х/ф «Кровь не вода»
01.10 Х/ф «Наркотики третьего рейха»

09.45, 11.20 «Тенгемания»
10.00, 22.10 «Абысындар»
14.00 Кино «Деревенщина»
16.00 «Өкініш» К/ф
18.00 «Келіндер» жобасы
19.00 «309»
20.00 «Ел аузында»
20.45 «Бирегей»
23.10 Х/ф «Невозможное»
01.50 «Күлдірген»
03.20 «Әзілстан»

ЕВРАЗИЯ

06.00Сериал«Волчий зал»
06.55, 03.15 Тамаша сити
07.45 «Басты бағдарлама»
08.30, 05.20 «Ұшқалақ»
08.40«Воскресенье беседаы»
08.50Х/ф «Сила Веры»
12.35, 04.50 «Контент»
13.15 «Лучше всех»
14.15 Х/ф «Чужое лицо»
16.00 Сериал «Вторая первая любовь»
20.00 «Аналитика»
20.55, 02.30 «Паутина +»
21.30Т/х «Махаббатым жүрегімде»

КТК

07.05 Мерекелік концерт
07.30 «Қайсар жесір» Т/х
08.30Т/х. «Тағдыр қосқан асыл жар»
09.20 «Не египте мне мозгит» комедия
11.00 «Құдалар» комедия
13.00 «Чужая»
15.20 Х/ф. «Восточные сладости-2»
17.10 «Алдраспан»
18.40, 03.10 «Табиғатым махаббатым»
21.00 «Станция судьбы»
22.30 «Счастье по договору»
02.00 «Сүйікті деңиз» Т/Х
05.00 «Керіпкел»
05.50-06.20 Мерекелік концерт

ЖЕТІСУ

07.30 Концерт «Кел достар»
09.00 Арнайы репортаж
09.30 Спец. репортаж
10.00 Ем болсын
10.10 Ән әлемі
10.30 Д/ф «Слезы победы»
11.00 Телесериал «Ақ күн»
11.50 Тастүлек
12.10 К/ф «Земля отцов»
13.30 Д/ф «Солдат бақыты»
13.50 Концерт «Қазақтың 1000 күйі»
15.20 Д/ф «Қарыздар ұрпақтан...»
16.00 К/ф «Талан»
17.45 Жетісу 20 жыл. Дәстүрлі өндерден концерт
19.30 Болмыс
20.20 Д/ф «Теңізбен тамырлас қаламгер»
21.00 Ел мен жер
21.25 Д/ф «День победы»
22.00 Телесериал «Ақ күн»
22.50 ҚР Президенті оркестрінің концерті

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Әнұраны
06.00,22.00 Әзілдер жинағы (каз)
07.00 Айта берсін
08.00 , 01.00 «Whats Up?»
08.30 М/ф «Алеша попович и тугарин змей»
10.00 «Шаншар өнер қырандары күнделіктері»
11.30 Өнер қырандары «Бізге 10 жыл»
15.40 М/ф «Доврыня никитич и змей горыныч»
17.10 М/ф «Илья муромец и соловей разбойник»
19.00 М/ф «Три богатыря и шамаханская царица»
20.30 М/ф богатыря «На далтних берегах»
23.00, 04.30 Алдараспан, Нысана, Шаншар әзілдері
02.00 «Келіндер бәйгесі»
02.40 Әзіл студио

7 КАНАЛ

06.00 «Қыздар арасында»
07.00Т/х. «Бастық боламын»
08.00,20.00,03.00 Т/х. «Элиф»
09.00 Сериал «Разведчицы»
12.10 Концерт «Пара звезд: 9 мая»
14.10 Шап шаншар
16.40 Сериал «Место встечи изменить нельзя»
18.00 Скetchком «Q-елі»
18.40 Т/Х «Әкесінің баласы»
04.30Гу-гулет
05.00 «Жеңіп көр»

23.00 Х/ф«Расплата за любовь»
00.50 Аль Бано и Рамина Пауэр. Концерт
04.00«Тамада Батл»

КТК

07.05ТТТ театрының думанды ткеші
08.20 Концерт
09.30 «Юрмала»
11.40 Х/ф «Крылья Пегаса»
15.30Х/ф «Переказы судьбы»
19.20Концерт
22.00 «Незнакомка в зеркале» мелодрама
01.30Х/ф «Станция судьбы»
02.40 «Әбден мезі еттің, қымбаттым!» көркем фильм
03.50 Концерт
04.20 «Әнім сен едің»
05.10 «КТК қоржынынан»

ЖЕТІСУ

09.00 Концерт «Махаббат әуендері»
10.10 Мультфильм

Сенбі - Суббота, 11 мамыр

 	ҚАЗАҚСТАН
06.05 Көңіл толқыны 06.25 Т/х. «Айналайын» 07.45 Дара жол 09.00 «Senbilik tan» 10.00 «Шипагер» 10.55 М/ф. «Хайди» 11.15 Кино «Біртуғандар» 13.15 Әзіл әлемі 15.00М/ф. «Моана» 16.50«Jaidarman» үздік әзілдер 19.00,22.55 «MASELE» 19.35,04.20 Д/ф. «Көшпенділер» 20.00,03.30 Minber 21.00 «QAIYRLY KESH QAZAQSTAN» 22.50 Т/х. «Ертұғырыл» 00.40 Кино «Талантты Рипли мырза»	20.00 Главные новости 20.30,23.00 Сериал «Сила Веры» 00.10 Х/ф. «Перед рассветом»

ХАБАР

06.00Концерт «Жеңіс туы желбіре!»
07.30 Өзін өзі тану
07.40 «Мен – чемпион»
08.10 Концерт «Тәуелсіздік – тірегім!»
10.00 Жұлдызды жекпе-жек
11.40 Д/ф. «Все для фронта»
12.00 Кино «В бой идут одни старики»
13.30 Сериал «Слово офицера»
14.40 Д/ф. «Железный путь к победе»
15.00 «Өмір жолы» Р.Қошқарбаев
15.30 Т/х. «Бауыржан Момышұлы»
19.10 «Қызық таймс»
20.15 «Миллион кімге бұйырады?»
21.00 Жеті күн
22.00 Х/ф. «Александр»

АСТАНА

06.00,01.20KazNet ғаламторға шолу
06.30, 21.00 Т/х.«Таңдауым сен»
07.30,12.10 М/ф. «Алдар көсе»
08.00М/ф. «Маша и медведь»
09.00 М/ф. «Пингвины из Мадагаскара»
09.30,11.30Money Time
09.45,11.50 ТенгеманияNext
10.00,22.00 Т/х. «Абысындар»
13.00М/ф. «Кунг-фу панда»
14.00 Көркем фильм «Деревенщина»
16.00 Х/ф. «Ақыл мен жүрек»
18.00 «Келіндер» жобасы
19.00Т/х. «№309»
20.00 Ел аузында
23.30 Көркем фильм «Әлек болған әйел»
01.50«Күлдірген» әзіл-сықақ
02.50Әзілстан

ЕВРАЗИЯ

06.00, 04.15Сериал «Волчий зал»
07.00,03.30Тамаша сити
07.50 Басты жаңалықтар
08.40,05.15Ұшқалақ
08.50 Сериал «Кровь не вода»
12.35«Фабрика грез»
13.00,22.00,01.45Паутина+
13.40 КВН-2019 Высшая лига
16.05Х/ф. «Третья попытка»
18.00 Басты бағдарлама
18.45,02.30Кешкі кездесу

10.20 Балдаурен
10.55 Құтқару қызметі
11.10 Ауылдағы ағайын
11.40 Медкеңес
12.00 Бағбан
12.25 Зерде
13.15 К/ф «Құрақ көрпе»
14.50 Мультфильм
15.20 Концерт «По волнам памяти»
16.25 Ел мен жер
16.50 Туржорық
17.10 Экорейд
17.30 Ұлт пен рух
18.00 Зерде
18.50 Ән әлемі
19.00 Спорт тайм
19.30 Балдаурен
20.15 Полицейская служба
20.30 Алта (қаз)
21.30 Апта (рус)
22.20 К/ф «Біржан сал»

31 КАНАЛ

06.00, 00.00 Алдараспан. Нысана. Шаншар.
08.00М/ф

00.10 Х/ф. «Перед рассветом»

КТК

07.05,02.10 Т/х. «Үлкен үй-1»
08.20,03.20 «Біздің концерт»
09.30 Кино «Счастье по договору»
13.40 Кино «Добежать до себя»
17.10 «ТТТ» театрының думанды кеші
21.00 Кино «Крылья пегаса»
00.40 Кино «Дочь Чингизхана»
04.20 Мерекелік концерт
05.00-06.00 КТК қоржынынан

ЖЕТІСУ

07.25 Концерт «Мен сыйға тартқан орамал»
10.00 Ем болсын
10.15 Мультфильм
10.45 Ән әлемі
11.00 Телесериал «Ақ күн»
11.45 Ән әлемі
12.00 Болмыс
12.50 Ел мен жер
13.15 Концерт «Этно және классика әлемінде»
14.40 К/ф «Талан»
16.20 Net.laik
16.30 Д/ф «Соғыстың жарасы»
16.50 Концерт «Махаббат әуендері»
18.00 Зерде
19.00 Медкеңес
19.20 Құтқару қызметі
19.40 Полиция қызметі
20.00 Ауылдағы ағайын
20.30 Жетісу 20 жыл. Дәстүрлі өндерден концерт
22.15 К/ф «Құрақ көрпе»

31 КАНАЛ

06.00,00.00 Алдараспан, Нысана, Шаншар әзілдері
07.00 Айта берсін
08.00 Әзілдер жинағы
10.30 Шаншар, Өнер қырандарының күнделіктері
12.00 Жазғы әуендер
15.40,17.30,19.00,20.30 М/ф. «Три богатыря»
22.00,01.30 Әзілдер жинағы
23.00 Айта берсін
02.00 Whats Up?
03.00 Әзіл студио
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00Қыздар арасында
06.30,03.00Т/х. «Себебі сен»
08.30Т/х.«Айнаонлайн»
09.00 Сериал «Место встречи изменить нальзя»
15.40 Т/х. «Әкесінің баласы»
19.30 Япыр-ай
20. 00 «Теле Бинго»
20.40 Скetchком «Q –елі»
21.00 Лоторей «777»
21.05 Х/ф. «Рокки Бальбоа»
23.20 Х/ф. «Разборки в стиле кунг-фу»
01.30 «Гадалка»
04.30 Гу-гулет
05.00 Жеңіп көр!

09.50, 09.30 «Готовим с Адель»
10.00, 02.30 Әзілдер жинағы
11.30Айта берсін
12.30 «ТТТ-күлейік, ғажап өмір сүрейік»
15.40, 17.20, 18.50, 20.30 М/ф
22.00 «Әзілдержинағы»
03.30 «Әзіл студио»
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00«Қыздар арасында»
06.30, 03.00 Т/х «Себебі сен»
08.30«Айнаонлайн»
09.00«Юморина»
10.50 Сериал «Ветер в лицо»
15.00 «Шап, шаншар»
16.50 «Бастық боламын-2»
20.30, 04.30 «Гу-гулет»
21.00 «Лотерея 777 »
21.05Х/ф «Крид: наследие Рокки»
23.50Х/ф «Сволочи»
02.00 «Гадалка»
05.00 «Жеңіп көр»

ЛАТЫН ТІЛІ - ҒЫЛЫМ ТІЛІ

Ғылымдар үшін, оның ішінде білім саласы үшін латын әліпбиіне көшу аса қиындық туындатпайды десек болады. Бастысы, тұптамырымыз бар. Тек қызығушылық пен ынта-жігер болса болғаны.

«Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев 2025 жылдан бастап латын әліпбиін қолданысқа енгізу керектігін айтты. Бүгінгі компьютер заманында интернет жүйесінде үстемдік ететін латын әліпбиі екендігін мойындауымыз керек. Осы тұста, біріншіден, бұл тіл тазалығы мәселесіне қатысты. Тіліміздегі қазіргі жат дыбыстарды таңбалайтын әріптерді қысқартып, сол арқылы қазақ тілінің табиғи таза қалпын сақтауға мүмкіндік аламыз. Екіншіден, қазақ тілін оқытқан уақытта басы артық таңбаларға қатысты емле, ережелердің қысқартатыны белгілі. Ол мектептен бастап барлық оқу орындарында оқыту үрдісін жеңілдетеді. Уақыт та, қаржы да үнемделеді. Үшіншіден, латын әліпбиіне көшу – қазақ тілінің халықаралық дәрежеге шығуына жол ашады. Қазақ тіліне компьютерлік жаңа технологиялар арқылы халықаралық ақпарат кеңістігіне кіруге тиімді жолдар ашылады.

Сонымен қатар, түбі бір түркі дүниесі, негізінен, латынды қолданатындығын жақсы білеміз. Біздер де бүгінгі таңнан олармен рухани, мәдени, ғылыми, экономикалық қарым-қатынасты, тығыз байланысты күшейтуіміз керек. Ел ертеңі деп санайтын жастарымыз латын әліпбиіне көше отырып, өркениетті елдердің қатарына қосылып, тіліміздегі дыбыстық жүйелерді нақ анықтап, қазақ тілінің жазылуы мен дыбысталу кезінде сөздер қолданысындағы артық кірме сөздерден арыламыз деп сеніммен айта аламыз. Латын әліпбиіне көшу- біз жастар үшін, болашақ еліміз үшін әлдеқайда маңыздырақ.

Сондай-ақ, латын негізіндегі қазақ жазуы – бұл қазіргі заманғы технологиялық ортаның, коммуникацияның және жаһандану дәуіріндегі ғылым, білім тілі. Латын әліпбиіне көшудің қиыншылығы қазіргі біздің қолданып жүрген әліпбиіміз қазақтың төл әліпбиі емес, орыс тілімен араласып кеткені, бізге өзге тілден енген дыбыстар араласып кетсе онда кедергілер туындайтынын, латын әліпбиіне төл дыбыстарымызды баптап, соның аясында көшуін және қазақ жазуына тек әліпби ауыстыру ғана емес, түбегейлі реформа деп қараған жөн. Ол реформа үш мәселені дыбыс, әліпби және емле ережені бірдей қамту шарт. Қазіргі уақытта уялы телефондарда жарнамалар, хабарламалар латын әліпбиімен жазылуда. Сонымен қатар, интернет желісінде де латын әліпбиіне аударатын транскрипция орнатылған, бірақ орыс графикасында ғана жасалған, болашақта қазақ графикасында жасалады деген ойдамыз.

«Мұғалім көп әдісті білуге тырысуы керек. Оны өзіне сүйеніш, қолғабыс нәрсе есебінде қолдануы керек» деп Ахмет Байтұрсынов айтқандай, қазіргі заман талабына сай білім берудегі басты мәселе жаңа технологияларды меңгеру, жаңартылған бағдарламаларды игеру, латын әліпбиіне сатылап көшу арқылы сол қоғам мүддесіне сай болуы қажет.

А. ГАКЕСЕЕВА,
ағылшын тілі пәнінің мұғалімі,
Талдықорған қаласы.

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ – МЕНІҢ ТІЛІМ

ТІЛ ҮЙРЕНУ ТАБАНДЫЛЫҚТЫ ТАЛАП ЕТЕДІ

Еліміздің тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев үш тұғырлы тіл саясатын: мемлекеттік тіл – қазақ тілін, қарым-қатынас тілі –орыс тілін, халықаралық тіл – ағылшын тілін меңгеруді мақсат етіп қойғаны баршаға аян. Көп тілді білуге ұмытылу – жас ұрпаққа қойылған заман талабы. Тілдердің интеграциялық тәртібі полилингвалды тұлғаның дамуының бір жағдайы – үш тілді меңгерудегі негізгі тұғыр қазақ тілі болуға тиісті.

Тіл – қарым-қатынас құралы ғана емес, ұлтты ұлықтайтын, қадір-қасиетін танытатын ұлттық сананың қайнар көзі. Сондықтан, тәуелсіздік алған әрбір ұлт ең әуелі ана тілінің тағдырына алаңдайды. Осы орайда, мемлекеттік тіліміздің мәртебесін өсіріп, мерейін тасыту жолында егемен елімізде де іргелі істер істеліп жатыр. Бодандық заманда жойылып кетудің аз-ақ алдында қалған ана тіліміздің абыройын асқақтатып, беделін биіктету тәуелсіз мемлекет болғалы бері қызу қолға алынды. Бұған көп ұлттың өкілдері мекендейтін – достық зертханасы атанған Қазақ елінде мемлекеттік тіл қазақ тілі болып табылатыны да айқын дәлел. Бұл жөнінде еліміздегі қабылданған «Қазақстан Республикасындағы тілдер туралы» Заңда, мемлекеттік тілді дамыту және оның қолдану аясын кеңейту туралы Мемлекеттік бағдарламаларда да баса айтылған.

Алайда, мәселені толық шешу үшін бірден барлық шараларды мемлекеттік тілге көшіре салу оңай шаруа емес. Бұл тыңғылықты даярлықты, үйлесімді көзқарасты талап етеді. Өйткені, бірлігі жарасқан кең байтақ елімізде

тату-тәтті тұрып жатқан басқа ұлт өкілдерінің де пікірімен санаспауға болмайды. Сол үшін бізде өзге ұлт өкілдеріне мемлекеттік тілді үйретуге қолайлы жағдайлар туғызылып жатыр. Бұған дәлел бәр жерлерде мемлекеттік тілді оқыту орталықтары ашылып, өз бетінше тіл үйренушілерге арналған аудио және бейне таспалар, оқулықтар, сөздіктер шығарылуда. Мұның бәрі тіл үйренем дегендерге нақты көмек көрсету құралдары болып табылады. Бір сөзбен айтқанда көзі ашық, көкірегі ояу азаматтар мемлекеттік тілді осындай қамқорлықтың арқасында тәп-тәуір меңгеріп кетеді. Бұған нақты мысалдар да аз емес. Ал, сылтау іздеп, сылдыр сөзге салынып жүргендерден нәтиже шықпайтыны белгілі. «Тілді күштеп үйрету мүмкін емес, тілді ықыласпен ғана үйренуге болады» деген нақыл бекер айтылмаған ғой. Сондықтан «Сабыр түбі – сары алтын» дегендей, асқан төзімділікпен тіл үйренуге ықылас білдіргендер күні ертең әк еңбектерінің жемісін жеп, рухани жағынан дамуы ғажап емес.

Ш. ХАМИТОВ.

ТАБИҒАТТЫ ҚОРҒАУ

ОРМАН БАР ЖЕРДЕ СӘН БАР, ТЫНЫҒУҒА ДА ҚОЛАЙЛЫ МҮМКІНДІК МОЛ. БҮГІНДЕ ОРМАН ДЕМАЛЫС НЕМЕСЕ МЕРЕКЕ УАҚЫТЫН КӨНІЛДІ ӨТКІЗҮГЕ ҰМТЫЛҒАН САН МЫҢДАҒАН АДАМДАРДЫҢ ӨРТҮРЛІ КӨЛІКТЕРМЕН БАРЫП, ДЕМАЛАТЫН ЖЕРІ БОЛЫП ОТЫР. ОРМАННЫҢ АЙДАЛАДАҒЫ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ДА ҮЛКЕН ӨСЕРІ БАР ДЕСЕК, ӘСЕМ ТАУЛАРЫМЫЗ БЕН ОРМАНДАРЫМЫЗ АРНАЙЫ ТЫНЫҒУ ОРНЫНА АЙНАЛҒАН.

ОРМАНДЫ ӨРТТЕН САҚТАЙЫҚ!

Әлемдік статистика өрттердің үш пайызы ғана найзағайдан немесе өзге табиғи себептерден болады, қалғандарына адамдардың өздері кінәлі болады дейді. Сондықтан да ормандардағы өрттердің алдын алу үшін шұғыл шаралар керек. Өрттен шығу себептеріне келсек, әсіресе үлкенді-кішілі топтар табиғат аясына шығып, серуен құрады, от жағып, ас әзірлейді, темекі тұқылын қалай болса солай лақтыра салады. Ең өкініштісі – олардан соң күл-қоқыстар қалып, тіпті кейде сөнбеген шоқтардан өрт шығып, табиғатқа үлкен зиян тиіп жататыны. Бір сөзбен айтқанда, ормандардағы өрттерді болдырмау үшін және оның алдын алуда орман алқабына барып демалушылар, экскурсияға келген оқушылар, әсіресе өрт қауіпті күшті жаз, күз айларында өрт қауіпсіздік ережелерін сақтау керек. Өртті өшіргеннен гөрі алдын алу әлдеқайда оңай

екені белгілі. Сондықтан да өрт жібермеу табиғат аясында дем алатын әрбір азаматтың міндеті. Жердің көркі, денсаулыққа шипа орман алқабын тілсіз жау зардабынан қорғап, келешек ұрпаққа табиғи қалпында жеткізіп, көздің қарашығындай сақтау – әр адамның ел алдындағы қасиетті, бұлжымас парызы. Және бұл орманшылардың ғана емес, табиғат аясындағы әрбір перзенттің қасиетті борышы екенін ұмытпайық. Демалыс орындары мен орман аумақтарына барушы құрметті азаматтар, табиғатты қорғаңыздар және барлық жанды тіршілік иелеріне ұқыптылықпен қараңыздар!

Б. БЕРЛИБЕКОВ,
«Талдықорған орман шаруашылығы»
коммуналдық мемлекеттік мекемесі
Қора орманшылығының орманшысы.

ЛЕБІЗ

ҰЛЫ ЖЕҢІС – ҰРПАҚҚА АМАНАТ

«Қарабет болып қашқанша – қайрат көрсетіп өлген артық»
Бауыржан Момышұлы.

9 мамыр Жеңіс күні – абыройымыз бен даңқымыздың мерекесі. Табандылық пен ерлік, Отанға деген сүйіспеншілік сұрапыл соғыста Жеңіске жеткізді. Жеңіс күнін жыл сайын біздер үлкен толқыныспен және майдангерлерге деген алғыс сезімменен атап өтеміз. 1941 – 1945 жылдары болған Ұлы Отан соғысында біздің елдің құрметті ардагерлері ерлік пен жауынгерліктің үлгісін көрсетіп, фашистік Германияны тізе бүктіріп, Жеңістің Туын желбіретті. Кешегі соғыста жанқиярлық қаһармандық көрсеткен аға ұрпақтың өкінішке орай барлығы бірдей бүгінгі күнге жеткен жоқ. Ұлы Жеңіс оңайлықпен келген жоқ. Иығына аса ауыр жүк түсіп, майдангерлердің Отаны, елі үшін от басып жанды, оқ болып атылды. Қаншама жастар қырынынан қиылып, ұрыс даласынан қайтпай қалды. Қазақ ерлері мен қыздарының байрақ, намысын найза еткен қаһармандығы аңызға айналды. Сұм соғыста қасірет шексе де, кері шегінбей, қасиетті жеріміз бен елімізді жау қолынан аман алып қалды. Осы ерлік үшін Ұлы Отан соғысының ардагерлеріне қанша рет алғыс айтып, басымызды исек те артық етпесі анық. Сіздерді Ұлы Жеңістің 74 жылдығы қарсаңында қасиетті де мерейлі мерекемен шын жүректен құттықтай отырып, дендеріңізге саулық, отбастарыңызға құт береке, байтақ Отанымыз – Қазақстанның өсіп-өркендауын тілеймін. Жеңіс күні – бұл сан мыңдаған ұрпақ үшін ортақ мереке. Бұл мереке – бейбітшілік пен қайырымдылықтың мәңгі жасампаздығын, Отанын қорғаған жауынгер-солдаттар мен офицерлердің айбыны, тылдағы Жеңісті жақындатқан жұмысшылардың ерлік еңбектерінің мәңгі өшпейтіндігін дәлелдейтін белгі болып қалмақ. Соғысқа қатысқан және тылда тынымсыз еңбек еткен ардагер аға-апаларымыздың ерлігін қазақ елі ұмытпайды.

Мерей ТОҚТАҒҰЛОВА,
Алматы облысының №1 көмелетке толмағандар істері
жөніндегі мамандандырылған ауданаралық
сотының судьясы.

ӨЗЕКТІ ТАҚЫРЫП

ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ЖОЛ ЖОҚ

Қызмет өкілеттігін теріс пайдалану, билікті немесе қызметтік өкілеттікті асыра пайдалану, пара алу, пара беру, парақорлыққа делдал болу, сеніп тапсырылған бөтен мүлкті иеленіп алу немесе сарапшының жалған қорытындысы, сот актісінің орындалмауы т.с.с., осындай қылмыстардың барлығы жемқорлыққа жатады. Сондықтан, бүгінгі таңда, сыбайлас жемқорлық мәселесі барлық әлемді алаңдатып отырған аса өзекті мәселелердің бірі. Бұл дертпен ымырасыз күресу, қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері дүние жүзіндегі барлық елдерге ортақ міндет болып отыр.

Осыған орай, сыбайлас жемқорлықты жою және оның көріністерін болдырмау жөнінде қоғамдық және саяси күштермен бірлесіп, сыбайлас жемқорлыққа қарсы ауқымды науқан жүргізілуде. Сыбайлас жемқорлықтың жолын кесу бағытында Елбасының 2014 жылғы 26 желтоқсандағы Жарлығымен «Қазақстан – 2050» стратегиясында белгіленген мақсаттар мен міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған 2015 – 2025 жылдарға

арналған Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясы бекітілген.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегияның негізгі басымдықтарының бірі – сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет деңгейін қалыптастыру. Енді «сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет» мәнін ашып көрейік. Тұлғаның сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеті дегеніміз, ол – сол тұлғаның қоғам қауіпсіздігіне және игілігіне сыбайлас жемқорлықтың зияны туралы білімін қамтитын қасиеті; ол индивидтің жай ғана сыбайлас жемқорлықты тәзбеуі ғана емес, сонымен қатар оны жоюға, онымен күресуге талпынуы.

Яғни, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет дегеніміз – жемқорлыққа қарсы белсенді азаматтық позиция. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет тұлғада құқықтық шеңберде іс-әрекет етуі үшін белгілі бір біліктіліктердің болуын талап етеді, олар: жемқорлықты әлеуметтік зұлым ретінде тани білуі; жемқорлық көріністеріне қатысты материалдарды объективті және сыни көзбен бағалай білуі; сыбайлас жемқорлықпен күрес негіздерін және оның қоғам өмірінің кез келген саласында деңгейін төмендету үшін барлық мүмкіндіктерді пайдалана білуі.

Самал ҚАЛИМОЛДИНОВА,
Талдықорған қалалық сотының судьясы.

ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫ
ПЕНСИОННЫЙ ФОНД

2019 ЖЫЛДЫҢ 1 СӘУІРІНДЕГІ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША БЖЗҚ ЗЕЙНЕТАҚЫ АКТИВТЕРІНІҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ПОРТФЕЛІ

2019 жылдың қаңтар-наурыз айларында зейнетақы активтері бойынша есептелген инвестициялық табыстың жалпы сомасы 112 млрд теңгеден асты.

Алматы, Қазақстан – БЖЗҚ ресми сайтында зейнетақы активтерін басқару бойынша инвестициялық портфель туралы толық ақпарат жарияланған. Ол мына сілтеме бойынша қолжетімді: <https://www.enpf.kz/upload/medialibrary/861/86186778f6e13baebb116b60f46b77e6.pdf>

Инвестициялық қызмет туралы толық есеп салымшылардың зейнетақы жинақтары қандай нарықтық баға бойынша қандай бағалы қағаздарға және қанша мөлшерде инвестицияланғаны жайындағы мағлұматтардан тұрады. 2019 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің сенімгерлік басқаруындағы БЖЗҚ зейнетақы активтері 9 641, 27 млрд теңгені құрады.

Салымшылар мен алушылардың зейнетақы активтерінің табыстылығы 2018 жылдың наурызы мен 2019 жылдың ақпаны аралығында (өткен 12 ай ішінде) 11,5 пайызға жетті. Дәл осы кезеңде инфляция деңгейі 4,8 пайызды көрсетті. Осылайша зейнетақы активтерінің нақты табыстылығы 6,7 пайыз болды.

2019 жылдың басынан бері есептелген инвестициялық табыстың жалпы сомасы 112 млрд теңгеден асты.

2019 жылдың қаңтар-наурыз айларында зейнетақы активтері бойынша алынған инвестициялық табыстың құрылымы мынадай: - бағалы қағаздар, орналастырылған салымдар және «кері РЕПО» операциялары бойынша сыйақы түріндегі табыстар 152,22 млрд теңге;

- бағалы қағаздарды нарықтық қайта бағалаудан орын алған шығындар (16,2) млрд теңге;

- шетелдік валютаны қайта бағалаудан орын алған шығындар (28,94) млрд теңге;

- сыртқы басқарудан түскен табыстар 3,16 млрд теңге;

- басқа да шығындар 2,37 млрд теңгені құрады.

2019 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша БЖЗҚ зейнетақы активтерінің инвестициялық портфеліндегі борыштық қаржы құралдарының өтелуі бойынша орташа табыстылық жылына 7,0 пайызды құрады. Оның ішінде теңгеге номинирленгендері бойынша орташа табыстылық – жылдық 8,4%, ал шетелдік валютада – жылдық 3,9% болды.

Қордың зейнетақы активтері портфелінің негізгі бөлігі Қазақстан Республикасының мемлекеттік құнды қағаздарына (40,66 пайыз) тиесілі. Бұл табысы ең тұрақты қаржы құралдарының бірі. Есепті күнге қарай теңгеге номинирленген ҚР мемлекеттік бағалы қағаздарының өтелуі бойынша орташа табыстылық жылдық 7,2 пайызды, ал АҚШ долларын да – жылдық 4,4 пайызды құрады.

2019 жылдың 1 сәуіріндегі жағдай бойынша ҚР квазимемлекеттік ұйымдары облигацияларының портфельдегі үлесі 13,52 пайыз болды. Осы есептік күнге қарай аталмыш ұйымдардың облигацияларының өтелуі бойынша орташа табыстылық теңгеге номинирленген облигациялар бойынша жылына 10,3 пайызды, ал АҚШ доллары бойынша жылына 5,0 пайызды құрады.

Есепті кезеңде шетелдік мемлекеттердің мемлекеттік бағалы қағаздарының ағымдағы құны 1 506,00 млрд теңгеге жетіп, олардың портфельдегі үлесі 15,62 пайызды көрсетті. Сонымен қатар

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМА 2019 ЖЫЛҒЫ «24» сәуір

қарастырылып отырған кезеңде жалпы сомасы 158,97 млрд теңгеге шет елдердің мемлекеттік бағалы қағаздары өтелді. Есепті күнге қарай БЖЗҚ зейнетақы активтерінің портфеліндегі шет елдердің мемлекеттік бағалы қағаздарының өтелуіне қатысты орташа табыстылық жылына 3,6 пайызды құрады.

Қордың зейнетақы активтері есебінен сатып алынған қаржы құралдарының инвестициялық портфелі былайша келтірілген: ұлттық валютада жасалған инвестиция көлемі – 67,61 пайыз, АҚШ долларында – 31,97 пайыз, басқа валюталарда – 0,42 пайыз болды.

Қордың сенімгерлік басқарудағы зейнетақы активтері портфелінің құрылымдық үлестірілімі БЖЗҚ Инвестициялық декларациясына толығымен сәйкес келеді.

БЖЗҚ 2013 жылғы 22 тамызда «ГНПФ» ЖЗҚ» АҚ негізінде құрылды. БЖЗҚ құрылтайшысы және акционері – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің «Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі. БЖЗҚ зейнетақы активтерін сенімгерлікпен басқаруды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жүзеге асырады. 2016 жылғы 1 қаңтардан бастап зейнетақы активтерін басқару тиімділігін арттыру бойынша ұсыныстар жасау қызметі Ұлттық қорды басқару кеңесіне берілді. Зейнетақы заңнамасына сәйкес БЖЗҚ міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын, ерікті зейнетақы жарналарын тартуды, зейнетақы төлемдерін, зейнетақы жинақтары мен төлемдерін жеке есепке алуды жүзеге асырады, салымшыға (алушыға) зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпарат береді (толығырақ www.enpf.kz сайтында).

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы
БАҚ үшін байланыстар: press@enpf.kz

Концерттің шымылдығын Айнұр Тұрсынбаева арнау жырымен ашып, Жетісу жерін өз жырына қосты. Артынша киелі өнердің текті ұлы, жерлесіміз Балғынбек Имашев сахнаға көтеріліп, батыр бабалардың ерлігін жырлады. Өз кезегінде Сара Тоқтамысова да Жер жәннаты Жетісуды:

«Батыр да туған Жетісу,
Ақын да туған Жетісу,
Ақ бесік болған ерлерге
Қыздарың қайсар қаһарман,
Ұлдарың маңғаз өр кеуде.
Қол бастаған батыр да,
Сөз бастаған ақын да,
Құралайды көзге атқан,
Менмін деген мерген де,
Ел бастаған ханың да,
Алтын құрсақ ағайын,
Тектінің бәрі сендерде.
Талдықорғаным аман ба,
Осынау байтақ далаңда
Қойны толы қазына
Еңбектің оты сөнген бе?
Өлеңім бұрын жетуші ед,
Өзім бармаған жерлерге.
Шаттанып жұртым тұрушы ед,
Баптанып мойын бұрушы ед,
Саңлақ туған Сара қыз,
Жел маядай желгенде,
Шапағатыңмен аяла,
Шапалағыңды аяма,
Төрт ақын келді төріңе»,
– деп арқалы жұрттың арқасын қоздырса, Жандарбек Бұлғақов:

«Аманбысың шуақ нұрын
шашқан жер,
Ал, армысың асу-асу асқар бел.
Батырлары атқа қонса аттанған,
Дұшпандары көрін іздеп қашқан жер.
Қабанбайлар ат, найзамен қорғаған,
Мұқағали өлеңіне қосқан жер.
Сүйінбайдай ақын кіндік кескен жер,
Тезек төре елдің дауын шешкен жер.
Қасиетіңнен айналайын, Жетісу,
Даласынан тұнық ауа ескен жел.
Топырағына қамшы қадап кетсең де,
Бүрін жарып, бәйтерек боп өскен жер.

Жырдың көшін Жетісудан бастаған,
Ал, ақындар шырқаңыздар асқақ ән.
Мейірімнен айналайық халқымның,
Мерейімді бір көтеріп тастаған.
Елордада жүрсем-дағы, Жетісу,
Сенсің менің жүректегі Астанам»,
– деп көсілді.

Ақындар арнауларын арнап болған соң, аталмыш шара ҚР Мәдениет министрлігінің қолдауымен бастау алғанын, алдағы уақытта барлық облыстарды аралайтындарын жеткізді. Ал, «Ұлы Дала ән мен жыры, ақындықтың жеті қыры» деп аталатын кеште ақындардың ақындық өнерінен басқа қырларына көрермен тәнті болды. Айнұр Тұрсынбаева мен Сара Тоқтамысова «Қыз ұзату» әндерін шырқап, сахналық көріністерін ұсынды. Артынша Балғынбек Имашев пен Жандарбек Бұлғақов болса беташар салтын көрсетіп, өздері

АЙТЫСКЕР АҚЫНДАР ЖЕТІСУ ТӨРІНДЕ

Қазақтың қасиетті өнері – айтыс. Осы айтыста 30 жылдай жырын жырлап, елдің мұңын жетер жерге жеткізіп жүрген «Айтыстың аққуы» Айнұр Тұрсынбаева өз шығармашылық кешін наурыз айында елорда төрінде дүркіретіп өткізген-ді. Халықтың сұранысы көп болғаны сонша осы өнерде жұптары жазылмай жүрген төрт ақын Қазақстан бойынша гастрольдік сапарға шықты. Алғашқы концертін «Ұлы Дала ән мен жыры, ақындықтың жеті қыры» деген атаумен жер жаннайы Жетісу – жерінен бастады. Себебі, Балғынбек пен Жандарбек – Жетісу өңірінде туып өскен ақындар. Ал кештің 25 сәуірде өтуінің өзіндік сыры бар. Екі ақын да дәл осы күні дүние есігін ашқан. Жетісудың қос қыранына Шығыстың қос шынары Айнұр мен Сара қосылып, талғампаз көрерменге керемет кеш сыйлады. Ақындардың суырып салма өнерінен бөлек басқа да қырларын танытып, бұл кеш көрермендер көңілінде ұзақ сақталары сөзсіз.

шығарған өлең жолдарын халыққа оқып берді.

Сонымен қатар, шарада Жалғас Садыр мен Сырым Әуезхан айтысты. Үлкен сахнаны Жетісу жерінен бастаған Сырым өзінің жүрекжарды лебізін

білдіріп, қарсыласымен жақсы айтыс жасады. Айтыс өнеріне енді қосылып келе жатқан Жалғас та өз өнерімен көрермендерді баурап алды.

Осынау игі шараның соңында билеттерден түскен қаржыны ақындар

қайырымдылыққа жұмсады. Бес баласымен әркімнің баспанасын жалдап күн өткізіп жүрген Еркін Тәңірбергенов атты азаматтың отбасына баспананың кілтін Балғынбек Имашев пен Айнұр Тұрсынбаева табыс етті. Қуаныштан көз жастарына ерік берген Еркін Тәңірбергенов баспаналы болатындарын алдын ала білмегендерін, тосын сый болғанын жеткізді.

«Өте қатты қуанып тұрмыз. Кештің қонағы болыңыз деп билет берген. Үйлі боламын деп үш ұйықтасам түсіме кірмепті. Елім, жерім деген қазақтың ақындарына алғысым шексіз. Балаларымның несібесі. Қасетті рамазан айының алдында сауапты іс жасағымыз келді деп пәтер алып берді. Апла разы болсын. Елге танымал адамдардан осындай сыйлық аламыз деп мүлде ойламаппыз», – деп тебіренді.

Концерттің соңында Алматы облысы әкімінің орынбасары Ақан Әбдуәлиев төрт айтыскерге облыс басшысы Аамандық Баталовтың Алғыс хаты мен сый-сыялатын табыс етті. Сондай-ақ, белгілі айтыскер Балғынбек Имашевқа Алматы облысының Құрметті азаматы атағы берілді.

Г. ЕРДАУЛЕТОВА.

МЕДИАЦИЯ В ГРАЖДАНСКОМ ПРОЦЕССЕ

Медиація — это новая форма альтернативного урегулирования споров с участием третьей, нейтральной, беспристрастной, не заинтересованной в конфликте стороны. В качестве этой стороны выступает медиатор, который помогает участникам спора или судебного разбирательства выработать определенное соглашение, при этом стороны полностью контролируют процесс принятия решения по урегулированию спора и условия его разрешения.

Сферой применения медиации являются споры (конфликты), возникающие из гражданских, трудовых, семейных и иных правоотношений с участием физических и (или) юридических лиц, а также рассматриваемые в ходе уголовного судопроизводства по делам о преступлениях небольшой и средней тяжести, об уголовных проступках, если иное не установлено законами Республики Казахстан, и отношения, возникающие при исполнении исполнительного производства.

Суд - процесс публичный, а медиация обеспечивает конфиденциальность, что не позволяет медиатору разглашать информацию, ставшую известной в ходе процесса без согласия стороны, представившей ее. Следовательно, не разрешается допрашивать медиатора в качестве свидетеля.

Стороны согласованно решают обратиться к медиатору или нет. В случаях, когда решение проблемы таким путем не предоставляется возможным, за ними сохраняется право обратиться в суд. При медиации стороны непременно рассчитывают на равные права, а также на них возлагаются равные обязанности.

Положениями ГПК закреплено, что для проведения медиации в суде первой инстанции дело передается другому судье. По ходатайству сторон медиация может быть проведена судьей, в производстве которого находится дело. Для проведения медиации в суде апелляционной инстанции дело передается, как правило, одному из судей коллегии судей апелляционного состава суда. Судья, который проводит медиацию, назначает день проведения медиации и извещает стороны о времени и месте ее проведения. Медиация в суде проводится в соответствии с Законом Республики Казахстан «О медиации» и с особенностями, установленными настоящим Кодексом.

Ержан БАЙМУЛДИНОВ,

ведущий специалист Талдыкорганского городского суда.

НЕГАТИВНОЕ ЯВЛЕНИЕ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА

В современном мире работа по усилению борьбы с коррупцией ведется непрерывно и постоянно совершенствуется. В мире нет уникального набора механизмов борьбы с коррупцией, который оптимален для всех стран. Специфика наборов методов по борьбе с коррупцией, принимаемых каждой страной, уникальна и зависит не только от политической и экономической стабильности, но и от обычаев и традиций, религиозных особенностей и уровня правовой культуры, а также от площади занимаемой территории, плотности, численности населения.

Коррупция является негативным явлением современного общества, требующим постоянного тщательного изучения, системного подхода, комплексного и оперативного противодействия. Уровень и масштабы существующей в стране коррупции сдерживают экономическое развитие, негативно отражаются на инвестиционном климате, снижают имидж страны, международную заинтересованность в сотрудничестве с Республикой Казахстан. В этой связи борьба с коррупцией является основным приоритетом государственной политики Казахстана.

В условиях модернизации экономики и масштабных социальных преобразований в Казахстане была все более очевидна потребность в целостной антикоррупционной стратегии, тесно увязанной с современной социально-экономической политикой государства. В связи с этим, 26 декабря 2014 года утверждена новая Антикоррупционная стратегия Республики Казахстан на 2015-2025 годы.

За последние годы в Республике Казахстан сформирована определенная законодательная база для борьбы с коррупцией. Так, нормативная правовая база в сфере борьбы с коррупцией усовершенствована рядом законов, которые приблизили национальное законодательство к существующим международным стандартам.

Активная государственная поддержка развития институтов гражданского общества в виде разработки и принятия соответствующих нормативных правовых актов, льгот и размещения социального государственного заказа среди неправительственных общественных организаций привело к возрастанию активности населения в антикоррупционной деятельности.

Ерлан МАМЕЛЬЯНОВ,
старший судебный пристав
СМЭС Алматинской области.

ЗАКОННО ПОЛУЧЕННЫЕ ФАКТИЧЕСКИЕ ДАННЫЕ

Доказательствами по уголовному делу являются законно полученные фактические данные, на основе которых в определенном настоящем Кодексом порядке орган дознания, дознаватель, следователь, прокурор, суд устанавливают наличие или отсутствие деяния, предусмотренного Уголовным кодексом Республики Казахстан, совершение или несовершение этого деяния подозреваемым, обвиняемым или подсудимым, его виновность либо невиновность, а также иные обстоятельства, имеющие значение для правильного разрешения дела.

Фактические данные, имеющие значение для правильного разрешения уголовного дела, устанавливаются: показаниями подозреваемого, обвиняемого, потерпевшего, свидетеля, свидетеля имеющего право на защиту, эксперта, специалиста; заключением эксперта, специалиста; вещественными доказательствами; протоколами процессуальных действий и иными документами.

Фактические данные должны быть признаны не допустимыми в качестве доказательств, если они получены с нарушениями требований настоящего Кодекса, которые путем лишения или стеснения гарантированных законом прав участников процесса или нарушением иных правил уголовного процесса при досудебном расследовании или судебном разбирательстве дела по-

влиять или могли повлиять на достоверность полученных фактических данных, в том числе: 1) с применением пыток, насилия, угроз, обмана, а равно иных незаконных действий и жестокого обращения; 2) с использованием заблуждения лица, участвующего в уголовном процессе, относительно своих прав и обязанностей, возникновения вследствие неразъяснения, неполного или неправильного ему их разъяснения; 3) в связи с проведением процессуального действия лицом, не имеющим права осуществлять производство по данному уголовному делу; 4) в связи с участием в процессуальном действии лица, подлежащего отводу; 5) с существенным нарушением порядка производства процессуального действия; 6) от неизвестного источника либо от источника, который не может быть установлен в судебном заседании; 7) с применением в ходе доказывания методов, противоречащих современным научным знаниям.

Недопустимость использования фактических данных в качестве доказательств, а также возможность их ограниченного использования в уголовном процессе устанавливаются органом дознания, дознавателем, следователем, прокурором или судом по собственной инициативе или по ходатайству стороны. Орган дознания, дознаватель, следователь, прокурор или судья, решая вопрос о недопустимости доказательств, обязаны в каждом случае выяснить, в чем конкретно выразилось допущенное нарушение и принять мотивированное решение.

Адилет БАКЫТОВ,
судья СМУС Алматинской области.

ГЕНДЕРНОЕ РАВЕНСТВО

На Саммите тысячелетия, состоявшемся в сентябре 2000 года, лидеры большинства стран мира приняли Декларацию тысячелетия Организации Объединенных Наций, одной из восьми целей которой определена поддержка гендерного равенства. Этому вопросу была посвящена XXIII Специальная сессия Генеральной ассамблеи ООН "Женщины в 2000 году: равенство между мужчинами и женщинами, развитие и мир в XXI веке" (июнь, 2000 г.). Данная сессия рекомендовала принимающим в ней участие представителям правительств принять меры по обеспечению женщинам равного доступа и полномасштабного участия во всех областях и на всех уровнях жизни.

Концепция гендерной политики в Республике Казахстан определяет основные принципы, приоритеты и задачи гендерной политики в Казахстане. Основные принципы гендерной политики устанавливают гарантированные Конституцией Республики Казахстан равные права и свободы для женщин и мужчин.

К задачам гендерной политики в Казахстане относятся: достижение сбалансированного участия женщин и мужчин во властных структурах; обеспечение равных возможностей для экономической независимости, развития своего бизнеса и продвижения по службе; создание условий для равного осуществления прав и обязанностей в семье; свобода от насилия по признаку пола.

Концепция разработана на основе Конституции Республики Казахстан, Стратегии развития Казахстана до 2030 года, Национального плана действий по улучшению положения женщин в Республике Казахстан, Конвенции Организации Объединенных Наций о ликвидации всех форм дискриминации в отношении женщин, рекомендаций ООН по ее выполнению в Казахстане, других ратифицированных международных договоров и соглашений.

Понятие «гендер» означает «род» (англ. gender, от лат. genus) т. е. это равные возможности и равные права женщин и мужчин. Гендерное равенство также именуемое равенство полов, это концепция, подразумевающая собой достижение цели равноправия в правах между сильным и слабым полом, обладание ими равным статусом посредством равных условий для реализации прав человека.

Азиза СЫДЫКОВА,
ведущий специалист Талдыкорганского
городского суда.

Инвестиционный портфель пенсионных активов ЕНПФ по состоянию на 1 апреля 2019 года

Общий начисленный инвестиционный доход по пенсионным активам за январь - март 2019 года превысил 112 млрд тенге.

Алматы, Казахстан – На официальном сайте ЕНПФ размещена подробная информация об инвестиционной деятельности по управлению портфелем пенсионных активов

<https://www.enpf.kz/upload/medialibrary/bfe/bfe7caa06cd0df9f6b504c565a91bc7d.pdf>

Детальный отчет об инвестиционной деятельности включает данные о том, в какие ценные бумаги и в каком количестве, по какой рыночной цене инвестируются пенсионные накопления вкладчиков.

По состоянию на 1 апреля 2019 года пенсионные активы ЕНПФ, находящиеся в доверительном управлении Национального Банка Республики Казахстан, составили 9 641,27 млрд тенге.

Доходность пенсионных накоплений за последние 12 месяцев (апрель 2018 г. – март 2019 г.) составила 11,5 % при инфляции за аналогичный период 4,8%. Таким образом реальная доходность пенсионных активов составила 6,7 %.

Общий начисленный инвестиционный доход с начала 2019 года превысил 112 млрд тенге.

Структура инвестиционного дохода, полученного по пенсионным активам за январь – март 2019 года, выглядит следующим образом:

- доходы в виде вознаграждения по ценным бумагам, в том числе по размещенным вкладам и операциям «обратное РЕПО» 152,22 млрд тенге;
- убытки от рыночной переоценки ценных бумаг (16,2) млрд тенге;
- убытки от переоценки иностранной валюты (28,94) млрд тенге;
- доходы от внешнего управления 3,16 млрд тенге;
- прочие доходы составили 2,37 млрд тенге.

Средневзвешенная доходность к погашению на отчетную дату долговых финансовых инструментов, находящихся в инвестиционном портфеле ПА ЕНПФ, составила 7,0% годовых, в том числе по номинированным в тенге – 8,4% годовых, в иностранной валюте – 3,9% годовых.

Основную долю в портфеле пенсионных активов ЕНПФ (40,66%) составили государственные ценные бумаги Республики Казахстан, как одни из самых стабильных финансовых инструментов. На отчетную дату средневзвешенная доходность к погашению по ГЦБ РК, номинированным в тенге, соста-

вила 7,2% годовых, в долларах США – 4,4% годовых.

Облигационно квазигосударственных организаций Республики Казахстан на 1 апреля 2019 года составляют 13,52% инвестиционного портфеля пенсионных активов. На отчетную дату средневзвешенная доходность к погашению по облигациям квазигосударственных организаций РК, номинированным в тенге, составила 10,3% годовых, в долларах США – 5,0% годовых.

Текущая стоимость государственных ценных бумаг иностранных государств на 1 апреля 2019 года составила 1 506,00 млрд. тенге. Их доля в портфеле составила 15,62%. В марте произошло погашение ГЦБ иностранных государств на общую сумму 158,97 млрд. тенге.

Средневзвешенная доходность к погашению ГЦБ иностранных государств в портфеле ПА ЕНПФ на отчетную дату составила 3,6% годовых.

Инвестиционный портфель финансовых инструментов в разрезе валют, в которые номинированы финансовые инструменты, приобретенные за счет пенсионных активов ЕНПФ, представлен следующим образом:

инвестиции в национальную валюту - 67,61 %, в долларах США – 31,97%, в других валютах – 0,42% портфеля пенсионных активов. Структурное распределение портфеля

пенсионных активов ЕНПФ, находящихся в доверительном управлении, соответствует требованиям Инвестиционной декларации ЕНПФ.

ЕНПФ создан 22 августа 2013 года на базе АО «НПФ «ГНПФ». Учредителем и акционером ЕНПФ является Правительство Республики Казахстан в лице ГУ «Комитет государственного имущества и приватизации» Министерства финансов Республики Казахстан. Доверительное управление пенсионными активами ЕНПФ осуществляет Национальный Банк Республики Казахстан. С 1 января 2016 года функции по выработке предложений по повышению эффективности управления пенсионными активами переданы Совету по управлению Национальным фондом.

В соответствии с пенсионным законодательством ЕНПФ осуществляет привлечение обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов, добровольных пенсионных взносов, пенсионные выплаты, индивидуальный учет пенсионных накоплений и выплат, предоставляет вкладчику (получателю) информацию о состоянии его пенсионных накоплений (подробнее на www.enpf.kz).

Пресс-центр АО «ЕНПФ»
Контакты для СМИ: press@enpf.kz

ҚАЗАҚ КҮРЕСІ

«ТАЛДЫҚОРҒАН БАРЫСЫ» АНЫҚТАЛДЫ

Талдықорғанда қала әкімінің жүлдесіне арналған қазақ күресінен «Талдықорған барысының» іріктеу турнирі өтті. Аталмыш додада қазақ күресінен еліміздің спорт шебері Александр Касачев топ жарып, жеңімпаз атанды.

Жарыстың ашылу рәсімінде Алматы облыстық дене шынықтыру және спорт басқармасының басшысы Нұрбақыт Теңізбаев, дзюдо күресінен Қазақстан Республикасының Еңбек сіңірген жаттықтырушысы Саятхан Құдайбергенов, және турнирдің бас төрешісі Ерлан Иманғалиев сөз алып, балуандарға сәттілік тіледі.

Сонымен, қатысушылар үшін бұл жарыстың маңызы өте зор болды. Яғни, балуандар сайыста барын салып, үздік нәтиже көрсетуге тырысып бақты. Мақсат – облыс көлемінде өтетін «Жетісу барысына» жолдама алу. Алайда, бұл мүмкіндік А.Касачевқа бұйырды. Ол жарыс алаңына шыққан барлық қарсыластарын қоғадай жапырып, финалда Жәнібек Дүйсембаевпен кездесті. Күрестегі

мол тәжірибесін еркін қолданған Александр бұл сында да жеңісті жұлып алды. Осылайша, «сары балуан» «Талдықорған барысының» жеңімпазы атанып отыр. Айта кетейік, Саша бұған дейін облыстық «Жетісу бөрісі» турнирін екі рет ұтып, республика көлемінде өтетін «Қазақстан барысына» қатысқан. Ал, турнирдің үшінші орнын Эльдар Мұқан иеленді. Ол ақтық сында Жақсылық Баянбаевтан айласын асырып кетті. Жалпы, жүлде қоры 700 мың теңгені құраған биылғы турнирге 16 балуан қатысты. Бас жүлде – 300 мың, екінші орын – 200 мың және үздік үштіктен көрінген балуандар – 100 мың теңге ақшалай сыйлықтармен марапатталды. Сондай-ақ, «Жеңіске деген жігері үшін» және «Үздік әдіс» аталымы бойынша екі

балуанға 50 мың теңгенің сертификаты табысталды. Енді осы турнирде бірінші және екінші орын алған балуандар 11 мамыр күні өтетін облыстық «Жетісу барысында» Талдықорғанның намысын қорғайтын болады. Александр Касачев, жарыс жеңімпазы: – Қарсыластарым осал болмады. Соның ішінде Жәнібекті ерекше айтар едім. Екеуіміз бірге жаттығамыз. Ол да кезінде «Жетісу бөрісін» ұтқан, мықты

жігіт. Мен тіпті, осы жарыста Жәнібекті жеңетініме сенімсіз болдым. Сәті түсіп, айым оңымнан туды. Енді облыстық турнирге дайындаламыз.

Данияр САҒЫНДЫҚ.

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ БОКСШЫЛАР КЕЛІСІМШАРТҚА ОТЫРДЫ

Қазақстандық боксшылар Нұртас Әжбенев пен Сұлтан Зәуірбек әлемдік спорт шындарын бағындырып жатыр. Жақында олар британиялық MTK Global промоутерлік компаниясымен келісімшартқа отырды.

Компания Тайсон Фьюри, Мартин Мюррей және Билли Джо Сондерс сияқты әлемдік бокс жұлдыздарымен жұмыс істейді. Лондонда өткен соңғы жекпе-жектерінде қос қазақстандық жеңіс тұғырынан көрініп үлгерді.

Нұртас Әжбенев – Ақтөбе облысының тумасы, 25 жаста. Бұған дейін ол кәсіпқой бокстағы 4 жекпе-жегінің бәрінде де жеңіске жеткен. Бүгінде бесіншісіне дайындық үстінде. Нұртас ағылшын тілін білмейді, бірақ жаттықтырушысымен оңай тіл табысады. Өйткені, «Спорт пен өнерде тілдік кедергі жоқ», – дейді ол.

Нұртас Әжбенев, кәсіпқой боксшы: – Бұл жақта енді өте жақсы, керемет. Жаттығу да басқа, жаттықтырушылар да басқа. Жоғарғы деңгейде. Бұл жақта енді кәсіпқой бокс өте жақсы дамыған. Қазақстанда енді-енді дамып келе жатыр. Қарқыны жақсы Қазақстанның. Бірақ бұл жақта қазақтарға өте көп қызығушылық танытады. Ал 23 жастағы Сұлтан Зәуірбек Шымкент қаласынан. Кәсіби бокста алты жекпе-жек өткізіп, төртеуінде жеңіске жетті. Соңғысы жақында Біріккен Араб Әмірлігінде болған еді. Сұлтан қытайлық қарсыласын нокаутпен құлатқан. Қазір Ұлыбританияның Кардифф қаласында ұйымдастырылатын жарысқа дайындық үстінде. Лондонда жүргеніне көп болмаса да, туған жерін сағынып-ақ қалған.

Сұлтан Зәуірбек, кәсіпқой боксшы: – Өріне туысқандарды сағынамыз. Өзіміздің тамақты сағынамыз. Бешбармақ болсын, қазы болсын. Бәрін сағынамыз. Сол жетіспейді. Қалғаны бәрі жақсы. Бұл жақта да бар қазақтар, тамаққа шақырады. Қос боксшының жаттықтырушысы испаниялық Энджел Фернандес Нұртас пен Сұлтанның талан-

тына тәнті. Жігіттердің техникасы мен тактикасы ерекше, – дейді. Өйткені екеуі де әуесқой бокста мол тәжірибе жинаған. Ендігі міндет спортшыларды кәсіпқой деңгейдегі дүбірлі додаларға дайындау.

Энджел Фернандес, жаттықтырушы: – Қазақстанның бокс мектебі өте жақсы дамыған. Мәселен, Геннадий Головкин бүгінде әлем таниды. Нұртас Әжбенев пен Сұлтан Зәуірбек Трипл Джидің ізін жалғастырушылардың бірі болады деп сенемін. Қазақстанның атынан талай додаға шығып жүрген қос спортшының алға қойған мақсаты кәсіпқой бокста мол тәжірибе жинап, жылдың соңында өтетін он раундтық жекпе-жекте жеңіске жету. Туған жерге белбеумен оралып, көк туымызды биікте желбіретсек дейді өрендер.

Ғалымжан ҚАРАМАНҰЛЫ.

РОНАЛДУ 600-ГОЛЫН СОҚТЫ

Италия А сериясының 34-турында «Ювентус» пен «Интер» командалары кездесіп, 1:1 есебімен тең тарқасты.

Осы ойында тулиндік команданың шабуылшысы Криштиану Роналду бір гол соғып, есепті теңестірген болатын. Бұл португалиялық футболшы үшін клубтық мансабында соққан 600-голы болды. Роналду «Спортинг» сапында 5 гол, «Манчестер Юнайтедте» 118 гол, «Реал» үшін 450 гол, ал қазіргі командасы «Ювентусте» 27 гол соқты. Сонымен қатар 10 маусым бойы ұлттық лигаларда 20+ гол соғып келеді.

СУ СПОРТЫ

Дмитрий Баландин Халықаралық су спорты турлері федерациясының (FINA) Champions Swim Series атты жаңа турниріне қатысты. Әлемдік жарыстың бірінші кезеңі Гуанчжоуда өтті. Екі финалдық сайысқа қатысқан Олимпиада чемпионы Дмитрий Баландин қола медаль жеңіп, 2020 жылғы Олимпиада ойындарына іріктеу нормативін орындады.

Брасс әдісімен 200 метрге жүзу сайысында берілген қашықтықты 2:09.37 уақытымен жүзіп өткен біздің спортшы төртінші нәтижені көрсетті. А нормативінің уақыты – 2:10.35. Осылайша қазақстандық спортшы жетістігінің арқасында Токиодағы Олимпиада ойындарына жолдама алды.

Осы қашықтықта 2016 жылғы Олимпиада ойындарының қола жүлдегері

БАЛАНДИН ОЛИМПИАДАҒА ЖОЛДАМА АЛДЫ

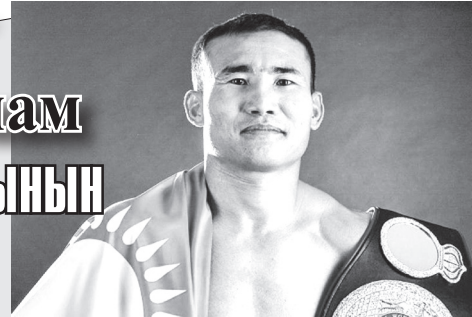
ресейлік Антон Чупков 2:07.48 уақытымен жеңімпаз атанды. Екінші орында қытайлық Цин Хайянь. Оның уақыты – 2:08.31. Жапониялық Иппэй Ватанабэ 2:09.33 көрсеткішімен үшінші орын алды.

Дмитрий Баландин сондай-ақ 4x100 метр аралас эстафетасына қатысты. Бұл сайыста ол қола медаль иеленді.

Олжас ОҚАС.

БОКС

Қанат Ислам РИНГКЕ ОРАЛАТЫНЫН МӘЛІМДЕДІ

Орта салмақта жұдырықтасатын қазақстандық боксшы Қанат Ислам (25-0, 20 КО) рингке оралатынын құлақтандырды. Қазақстандық соңғы рет 2017 жылы жұдырықтасқан.

Боксшы Instagram желісінде жаттығуларын түсірген видеоны жариялады. «Құрметті менің жанкүйерлерім, алда болатын үлкен жекпе-жекке дайын болаыңыздар. Алға, Қазақстан!» – дейді боксшы роликте.

34 жастағы Қанат Ислам 2017 жылдың 9 қыркүйегінде жұдырықтасқан, ол кезде алғашқы орта салмақта WBO NABO және WBA-NABA белбеулері үшін Астанада канадалық Брэндон Кукты (20-2, 13 КО) нокаутқа түсірген.

2018 жылы боксшы АҚШ-қа барып, белгілі менеджер Эгис Климаспен келісімшартқа қол қойды. Боксшы Америкада жекпе-жек өткізуді жоспарлаған, алайда, аяғын жарақаттап алған болатын.

vesti.kz

MUFTYAT.KZ
@MUFTIYATKZ

РАМАЗАН
2019

ХИЖРИ 1440 ЖЫЛ

ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫ

Рамазан айы	Апта күндері	Мамыр және Маусым	Таң ауыз бекіту	Күннің шығуы	Бесін	Екінті	Ақшам ауызашар	Құптан
1	Дс	06.05	03:53	05:26	12:46	17:50	20:00	21:34
2	Сс	07.05	03:51	05:25	12:46	17:50	20:02	21:36
3	Ср	08.05	03:49	05:24	12:46	17:51	20:03	21:38
4	Бс	09.05	03:47	05:22	12:46	17:52	20:04	21:40
5	Жм	10.05	03:46	05:21	12:46	17:53	20:05	21:41
6	Сб	11.05	03:44	05:20	12:46	17:53	20:06	21:43
7	Жс	12.05	03:42	05:19	12:46	17:54	20:08	21:45
8	Дс	13.05	03:40	05:17	12:46	17:55	20:09	21:47
9	Сс	14.05	03:38	05:16	12:46	17:55	20:10	21:48
10	Ср	15.05	03:37	05:15	12:46	17:56	20:11	21:50
11	Бс	16.05	03:35	05:14	12:46	17:57	20:12	21:52
12	Жм	17.05	03:33	05:13	12:46	17:57	20:13	21:53
13	Сб	18.05	03:32	05:12	12:46	17:58	20:15	21:55
14	Жс	19.05	03:30	05:11	12:46	17:59	20:16	21:57
15	Дс	20.05	03:28	05:10	12:46	17:59	20:17	21:59
16	Сс	21.05	03:27	05:09	12:46	18:00	20:18	22:00
17	Ср	22.05	03:25	05:08	12:46	18:01	20:19	22:02
18	Бс	23.05	03:24	05:07	12:46	18:01	20:20	22:04
19	Жм	24.05	03:22	05:06	12:46	18:02	20:21	22:05
20	Сб	25.05	03:21	05:05	12:46	18:02	20:22	22:07
21	Жс	26.05	03:19	05:04	12:46	18:03	20:23	22:08
22	Дс	27.05	03:18	05:04	12:47	18:04	20:24	22:10
23	Сс	28.05	03:17	05:03	12:47	18:04	20:25	22:11
24	Ср	29.05	03:16	05:02	12:47	18:05	20:26	22:13
25	Бс	30.05	03:14	05:02	12:47	18:05	20:27	22:14
26	Жм	31.05	03:13	05:01	12:47	18:06	20:28	22:16
27	Сб	01.06	03:12	05:00	12:47	18:06	20:29	22:17
28	Жс	02.06	03:11	05:00	12:47	18:07	20:29	22:18
29	Дс	03.06	03:10	04:59	12:48	18:07	20:30	22:20
30	Сс	04.06	03:09	04:59	12:48	18:08	20:31	22:21

ЕСКЕРТУ

1. Сәресі ішу, яғни ауыз бекіту таң намазының кіруіне **10 минут** қалғанда тоқтату абзал.

2. **Ақшам намазының** уақыты кіргенде ауыз ашылады.

3. ҚМДБ төралқасының шешімі бойынша пітір садақаның ең аз мөлшері **300 теңге** болып бекітілді.

4. Мамырдың 31-нен маусымның 1-не қараған түн – **қасиетті Қадір түні**.

АУЫЗАШАРДАҒЫ ДҒҒА

Аллаһым! Сенің ризалығың үшін ораза ұстадым. Сенің берген ризық-несібеңмен аузымды аштым. Саған иман келтіріп, саған тәуекел еттім. Рамазан айының ертеңгі күніне де ауыз бекітуге ниет еттім. Сен менің өткен және келешек күнеларымды кешір.

АУЫЗ БЕКІТУ ДҒҒАСЫ

Алла ризашылығы үшін мүбәрәк Рамазан айының оразасын таңнан күн батқанға дейін ұстауға ниет еттім.

ОРАЗА ҚАБЫЛ БОЛСЫН!

ОРАЗА

Рамазандағы ауыз бекіту ислам дінінің бес парызының бірі болып табылып, бүкіл әлем мұсылмандарымен жыл сайын орындалып отырады.

Ораза ұстаған адам таң атқаннан бастап күн батқанға дейін жеуден, ішуден не темекі шегуден бас тартады. Рамазан мезгілінде мұсылмандар ислам қағидаларын неғұрлым тиянақты орындаулары, зорлық-зомбылықтан сақтанулары, ашу, қызғаныш, дүниеқорлық, қанағатсыздық, құмар сияқты сезімдерге жол бермеулері, ашулы не мысқылды жауап беруден, өсек тасудан сақтанулары тиіс. Адамдар бір-бірімен әдеттен гөрі тату, ынтымақты өмір сүреді деп күтеледі. Бүкіл ерсі дыбыспен пен көріністен аулақ болу керек. Ой мен амалдың екеуінің де тазалығы маңызды боп саналады. Ораза — Құдаймен жақындасуға бет бұратын әр мұсылман тұлғаның өз алдындағы ибадаты. Ораза ұстау амалының мақсаты жүректі дүниелік тіршіліктен аластатып, адамның ішкі дүниесін зақымнан тазарту боп табылады.

ОРАЗА ҰСТАҒАНДАР ҮШІН МҰСТАХАП НӘРСЕЛЕР

1. Бір жұтым су да болса сәресіде тұрып, ішіп-жеу.

2. Ауызды ақшам намазынан бұрын ашу.

3. Ауызашар дұғасын оқу – сүннет.

4. Аузы берік жандармен бірге ауыз ашу және жоқ-жітіктер мен кедейлерге қол ұшын беру - мұстахап.

5. Таң уақытты кірмей жүніптік, хайыз және нифастан тазалану.

6. Аузы берік адамның жақсы сөздер сөйлеуі, бос сөз бен орынсыз іс-қимылдардан бойын аулақ ұстап байсалдылық танытуы – мұстахап.

7. Аузы берік адам бос уақыттарын нәпіл ғибадаттармен, ғылыммен, Құран оқумен, зікір, салауат айтумен өткізу керек.

8. Рамазан айының ең соңғы он күнінде иғтиқафқа кіру – сүннет.

ОРАЗАНЫҢ САУАБЫН ЖОЯТЫН БЕС НӘРСЕ

Оразаны бұзбайтын бірақ сауабын азайтатын нәрселерден де алшақ болу керек. Ораза тұтқандарға уәделенген үлкен сауабтарға қауышу үшін хадис шәрифтерде білдірілген мына жағдайларға мән беру керек.

Хадис шәрифтерде былай бұйырады: «Бес нәрсе оразаның сауабын жояды: өтірік айту, сөз тасу, ғайбаттау, (бөтен әйелге) құмарлықпен қарау және өтірік ант ішу»

«Ғайбат еткен адамдардың оразасы ақиқатта ораза емес» (Яғни тек ораза қарызынан құтылады, уәделенген сауабқа қауыша алмайды.)

Пайғамбарымыз (с.ғ.а.): «Ей Раб-бим тілімді жалғаннан, көңілімді (жүрегімді) күпірліктен, амалымды риядан, көзімді қиянаттан тазала және сақта! Көңілден өткендер сенен жасырын емес» деп дұға етуіміз үшін кеңес беретін. Сондықтан ораза тұтқан адамның риядан (ел көрін деген ниеттен) ұзақ болуы, тек Аллаһ разылығын ойлауы керек.

ҚАДІР ТҮНІ

Қадыр түні (Ляйлат аль-Қадр) Құранның бірінші аяты Мұхаммед пайғамбарға түскен түн боп саналады. Айдың нақты қай түні екені белгісіз болғанмен, рамазанның соңғы он түнінің бірі болып есептеледі.

Редакция алқасының төрағасы - ЫРЫМ КЕНЕНБАЙ

Баспахана директоры
Бақберген ТҮКІБАЕВ

Бас редактор
Айтақын БҰЛҒАҚОВ

Редакция алқасы:

Шынар ЖЕҢІСҚЫЗЫ — редактордың орынбасары
Гүлназ ЕРДАУЛЕТОВА — тілші
Данагүл БЕРЕКЕТ — тілші
Ақбаян АҚЫБАЕВА — тілші

Кезекші редактор: Ш.ЖЕҢІСҚЫЗЫ.

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда тіркеліп, № 8639-Г куәлігі берілген.

Газет аптасына бір рет, жұма күні шығады. Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция кезқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үйде "Алматы-Болашақ" АҚ филиалы "Офсет" баспаханасында басылады.

Редакция мекенжайы: 040000, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үй, екінші қабат.

Телефондары: 8(7282) 41-11-70, 41-11-42; факс: 41-09-29
E-mail: alatau_offset@mail.ru
E-mail: www.alatau.kz@mail.ru

Газет 07. 08. 2001 жылдан бастап шығады.

Таралымы 8098
Тапсырыс №623

Индекс 15534

Құрылтайшы
"АЛМАТЫ-БОЛАШАҚ" АҚ